פולע טאבעלע פון דער מלוכה-לאטעריע זעה 5-טע זייט

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 77 | Łódź, Czwartek 30 marca 1933 r. | עלפטער יאהרגאנג | לאדז, דאנערשטאג, ג' ניסן תרצ"ג | № 77

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

ליקווידאציע פון טעקסטיל-שטרייק

היינט ווערט אונטערגעשריבן א קאלעקטיווער אפמאך אין ארבייט-אינספעקטאריאט

קאנפערענץ אין מיניסטעריום - געבראכט צו א הסכם

(2) בעכטען 3 בייטאג איז אין ווארשא פער־ענדיגט געווארען די קאנפערענץ פון די פאבריקאנטען מיט די ארבייטער־פעראיינען (קלאסען־פראצא, כאדע, און אויך די דעלעגאטען פון ז.ז.ז.).

אין רעזולטאט פון א לענגערער דיסקוסיע איז אונטערגעשריבן געווארען א פראטאקאל, לויט וועל־כען ביידע צדדים זענען געקומען צו א פערשטענ־דיגונג אויף פאלגענדע בעדינגונגען:

דער קאלעקטיווער אפמאך ווערט אונטערגע־שריבען היינט, דעם 30. מערץ ביים קרייז־ארבייטס־אינספעקטאר אין לאדז.

דער לוין־טאריף וועט פעסטגעשטעלט ווערען בזה האופן: די לוינען אין די ווירטשאפטליכע און ספינערייאפטיילונגען — וועלען רעדוצירט ווערען אויף 12 פראצענט, אין פערגלייך מיט 1928; אפ־רעטורען — אויף 14 פראצ.; וועבער, און אנדערע ארבייטער — אויף 15 פראצענט.

ביים בעשעפטיגען ארבייטער אויף מעהר, ווי 2 שטולען, ווערט געגעבען א צוגאב־פרעמיע — פאר יעדען שטול 12 פראצענט, ביי נעהילפס־קרעפ־טען — 7 מיט א האלבען פראצענט.

אין שייכות מיטן אויבען־געבראכטען, וועד לען היינט פארקומען אין די פראפעסיאנעלע פער־איינען בעריכטס־פערזאמלונגען, און אויך א מי־טינג אין קינא „אשוואטאווי" (10 (אינדערפריה).

שפעטער וועט פארקומען ביים ארבייטס־אינ־ספעקטאר א געמיינזאמע קאנפערענץ פון די פאר־שטעהער פון די פראפעסיאנעלע פעראיינען מיט די אינדוסטריעלער, אויף וועלכער עס וועט ענט־גילטיג אונטערגעשריבען ווערען דער קאלעקטי־ווער אפמאך.

* * *

היינט, 5 נאכמיטאג קומט פאר אין לאקאל פון יודישען טעקסטיל־פעראיין, אגראדאווא 9 א בעריכטס־פערזאמלונג פאר די מיטגלידער פון דער יודישער אפטיילונג.

„יודען באיקאטירען דייטשע סחורות, כל־זמן היטלער פייניגט יודען אין דייטשלאנד!"

וו א ר ש א, 29 (י.ט.א. טעלעפאניש)

פון מארגען אן וועלען אלע יודישע צייטונ־גען ערשיינען מיט אן איבערשריפט: „יודען באי־קאטירען דייטשע סחורות, כל־זמן היטלער פייניגט יודען אין דייטשלאנד".

באיקאט פון דייטשע סחורות אין א"י

י ר ו ש ל י ם, 29 (טעלעגראפיש דורך יט"א

אין גאנץ ארץ־ישראל זענען פארגעקומען פראטעסט־פערזאמלונגען.

אין תל־אביב זענען פארגעקומען גרויסע מיטינגען.

די ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס ארגאני־זירען א באיקאט אויף דייטשע סחורות.

פערבאט פון יודישער שחיטה

ד. ה. אבער. אז יודען מעג מען שעכטען...

ב ע ר ל י ן, 29 (י.ט.א. טעלעגראפיש)

פון קארלסרוהע מעלדעט מען, אז אין באדען איז פערבאטען געווארען די יודישע שחיטה.

ב ע ר ל י ן, 29 (ספ. טעל.)

די פרעסע איז מודיע וועגען בעארבייטען נייע פארשריפטען פון שחיטה, וואס פערפליכטען פאר גאנץ דייטשלאנד. די דאזיגע פארשריפטען וועלען פערבאטען די יודישע שחיטה אין גאנץ דייטשלאנד.

די ענטשפרעכענדע פעראורדנונגען ווערען אפגעווארט אין די נאהענטסטע טעג.

א צווייטע גרופע פון 60 יוד. טוריסטען פון פוילען

ווערט נישט אריינגעלאזען קיין ארץ־ישראל

י ר ו ש ל י ם, (יט"א) 60 יודישע טוריסטען פון פוילען האט די מאכט נישט ערלויבט צו פער־לאזען די שיף און אויסשטייגען אין א"י, הגם די האבען געהאט אין ארדנונג זייערע א"י־וויזעס.

דאס איז שוין דער צווייטער פאקט פון דעם מין פאר די לעצטע טעג. ווי בעקאנט, זענען מיט עטליכע טעג צוריק פערהאלטען געווארען 28 טוריסטען פון פוילען, וואס האבען געהאט זייערע וויזעס בעקומען אין ענגלישען קאנסולאט אין קאנ־סטאנטינאפאל.

די רעגירונגס־ארגאנען האלטען, אז טוריס־טען פון פוילען מוזען האבען א"י־וויזעס פון ענג־לישען קאנסולאט אין ווארשע, ווייל אין געגענ־פאל זאל בלומרשט בעשטעהען די עווענטועליטעט, אז די טוריסטען וועלען אומלעגאל פערבלייבען אין א"י.

אומעטום זוכט מען

ה א מ ב ו ר ג, 29 (ספ. טעל.)

פאליציי האט דא אדורכגעפיהרט א רעוויזיע אינ'ם בנין פון סאוויעטישען קאנסולאט, וואו זי האט געזוכט דעם קאמוניסטישען דעפוטאט דעטסמאן.

די רעוויזיע אין דער סאוויעטישער האנ־דעלס־פארשטעהערשאפט האט נישט געגעבען קיין שום רעזולטאט.

אויך אויסטראליע פראטעסטירט

מ ע ל ב ר ו ן, 29 (יט"א טעלעגראפיש)

אין גאנץ אויסטראליען זענען פארגעקומען גרויסע פראטעסט־מיטינגען געגען די יודען־פער־פאלגונגען אין דייטשלאנד.

געשלאסען די סיים־סעסיע

וו א ר ש א, 29 (טעלעפאניש).

11 אינדערפריה האט זיך פערזאמעלט דער סיים אויף דער לעצטער זיצונג פון דער לוי־פענדער סעסיע.

דיסקוסיעס האבען ארויסגערופען בלויז די בעריכטען פון דער בודזשעט־קאמיסיע וועגען שליסען די רעכנונגען פון דער מלוכה פאר דער צייט — 1929-30, 1930-31.

די אויסבעסערונגען פון סענאט צום מלוכה־בודזשעט אויפ'ן יאהר 1933-34 זענען אין די לעצטע מינוט נישט אריין אין דער טאג־ארדנונג, מחמת זיינט זיי זענען אריינטראגען געווארען אין סיים אזיוי אדורך 15 טעג, אין משך פון וועלכע דער סיים האט זיי געדארפט בעטראכטען.

אזוי ווי אבער די דאזיגע אויסבעסערונגען זענען אין משך פון דער צייט דורכ'ן סיים נישט בעטראכט געווארען — איז דער מלוכה־בודזשעט, לויט די קאנסטיטוציע־פארשריפטען, אויטאמאטיש אריין אין קראפט אין דער פארם, ווי דער סענאט האט איהם אנגענומען.

נאך דער שלוס־רעדע פונ'ם סיים־מארשאלעק האט דער פרעמיער פריסטאר אדורכגעלייענט די פעראורדענונג פון מלוכה־פרעזידענט וועגען דעם, אז די סיים־סעסיע ווערט געשלאסען.

1 מיט 20 מינוטען האט דער מארשאלעק געשלאסען די בעראטונגען.

„מיטפילנדע אביעקטיוויטעט" ר"ל

אמבאסאדארען דערזעהען נישט, וואס זיי דערפיהלען נישט אויף אייגענע פלייצעס...

נ י ו - י א ר ק, 29 (יט"א טעלעגראפיש)

דער אונטערשטאטס - סעקרעטאר הול האט מודיע געווען ראבינער סטיפען ווייז, אז דער אמע־ריקאנער אמבאסאדאר אין דייטשלאנד האט אדורכ געפיהרט אנ'אויספארשונג וועגען די יודען־פערפאל־גונגען.

ער האט פעסטגעשטעלט, אז א געוויסע צייט האבען די יודען געליטען פון פיזישע בעליידיגונ־גען. דער דאזיגער פעריאד איז אבער שוין פער־ענדיגט. די רעגירונג בעוואכט איצט די יודען מיט „מיטפיהלענדער אביעקטיוויטעט"

ציוניסט. ארבייטס־פארטיי „התאחדות" שרודמיעסקא 20

היינט, 8.30 אווענד קומט פאר אין לאקאל פון „וויזא" (שענקיעוויטש 26) א טרויער־אקאדעמיע צום 10־טען יאהרצייט פון

דיר. ז. בראמבערג-ביטקאווסקי ז"ל

מיט דער בעטייליגונג פון רעד. יוסף לוויאן ד"ר ז. עלענבערג און מוזיקאלישען טייל טרעטען אויף לילי קאראצינסקא און ערה זילבערמאן (העבר. סטודיע).

1654

אנאנסען אין „נייעם פאלקסבלאט" האבען דעם גרעסטען ערפאלג

אחרי מחלה כבדה וממושכה שבקה חיים לכל חי אמנו האהובה, גיסתנו, זקנתנו ואבי־זקנתנו

נ"ע לאה אשת המנוח אברהם יהודה ז"ל

האכענבערג

בשנת פ"ב לימי חי'

הלוי' למנוחת עולמים תהי' היום ביום ה' ג' לחודש ניס תרצ"ג בשעה 12 בצהרים מבית־האבל שרודמיעסקא 8.

1661 השרוים בצער עמוק משפחתה המתאבלת

קמח חטים כשר לפסח

תחת השגחת הראבינאט דפה

אונטער דער אויפזיכט פון היגען ראבינאט איז אונזער מיהל געכשר'ט און אזוי ווי ס'פויריגע יאהר, וועלען מיר דאס שענסטע מעהל צושטעלען פאר אונזערע ג' קונדען, דערפאר נישט צו פערגלייכען מיט דער פראווינץ, וואס אויסער שלעכטעס מעהל און נישט שעהנעס, קענען זיי ביי דער ליפערונג נישט נאכ־קומען אזוי ווי מיר, וואס ערפילען יעדענס פערלאנג.

מיט אכטונג

„ELEKTROMŁYN"

Łódź, Zakątna 47, tel. 147-40.

בעמ.: בעשטעלונגען ווערען אנגענומען פערזענליך אדער טעלעפאניש 147-40.

היטלער גיט צו פערשטיין

אז די קאנטער-אטאקע געגען דעם „יודישען קריג" דארף געפירט ווערען ארגאניזאציאנעל

בערלין, 29 (ספ. טעל.).

דער מיניסטאריען־ראט האט היינט אפגעהאלטען א זיצונג, אויף וועלכער היטלער האט ארומגערעדט די הכנות צו דער באיקאט־אקציע געגען יודען.

ער האט אונטערגעשטראכען, אז די אקציע מוז טראגען אן ארגאניזירטען כאראקטער, ווארום, אין געגענפאל, אלס זעלבשטענדיגע מאסען־בעוועגונג, וואלט זי געקאנט אננעהמען נישט־געוואונשענע פארמען.

די אקציע — האט ער געזאגט — געפינט זיך איצט אין די הענד פון מאסגעבענדע אינסטאנצען, און קודם כל אין די הענד פון דער פארטיי־לייטונג. לאמיר נישט דערלאזען — האט ער געזאגט — צו אטאקעס אויף פערזאנען און צו געוואלד־אקטען! די יודען מוזען אבער אנערקענען, אז די יודישע מלחמה געגען דייטשלאנד (?) וועט קודם כל טרעפען אין די דייטשע יודען.

לסוף האט ער דערקלערט, אז אין ידיעות פון לאנדאן און ניו־יארק ווערט מיטגעטיילט וועגען דעם, אז די אנטי־דייטשע אקציע הויערט שוין אלין.

די „אינדיווידועלע" באיקאט-אקציע

בערלין, 29 (ספ. טעל.).

אין ציטטאו האט פאליציי געשלאסען די יודישע געשעפטען, פדי נישט צו דערלאזען צו ווייטערדיגע אומרוהען.

אין בראנדענבורגער מארטשי האבען די היטלעראוועס אנגעהויבען א באיקאט־אגיטאציע.

אין זגארזשעליצע האבען שטורעמיסטען אפגעטיילונגען געצוואונגען די יודישע ריכטער און אדוואקאטען צו פערלאזען דאס געריכט.

ביטען, 29 (ספ. טעל.).

די יודישע בעפעלקערונג לעבט דא אין גאנצען שרעק און האט מורא צו בעווייזען זיך אין גאס. וועלכע פון די יודען עס האט זיך באוויזען אין דרויסען איז רוצחיש צושלאגען געווארען דורך די היטלעראוועס. פאליציי האט נישט אינטערווענירט.

די היטלעראוועס פאהרען ארום מיט לאסט־אויטאס און פיהרען די באיקאט־אגיטאציע.

א סך יודען — דער עיקר פוילישע — זענען מערדעריליך צושלאגען געווארען.

דער רוב יודישע געשעפטען איז געשלאסען.

ברעסלוי, 29 (ספ. טעל.)

אומבעקאנטע פערזאנען האבען אויסגעבראכען די טיר פון דעם סוחר סאמועל שיין (א פוילישער יוד) און איהם אוועקגעשלעפט אין אן אומבעקאנטער ריכטונג.

בערלין, 29 (ספ. טעל.)

אין דארטמונד זענען נעכטען ארעסטירט געווארען א רייה יידישע סוחרים און אדוואקאטען.

אין ווערניגראד האבען שטורמאוועס בעפוילען צו שליסען אלע יודישע געשעפטען און ארעסטירט א סך יודען. עס זענען אויך געווארפען געווארען טרעהרען־באמבעס.

אין גאטינגען און עמדען האט מען אויסגעהאקט די שויבען אין גרויסע יודישע געשעפטען.

אין פראנקפורט ביים מיין זענען ארעסטירט געווארען 4 יודישע אדוואקאטען און דער אוניווערזיטעטס־פראפעסאר זינצהיימער.

בערלין, 29 (ספ. טעל.)

עס איז פערעפענטליכט געווארען א קאמוניקאט, אין וועלכען ס'ווערט געווארענט מ'זאל נישט האקען קיין שויבען פון יודישע געשעפטען, ווייל... די ווייטרינע־שויבען זענען אסעקורירט, און דייטשע אסעקוראנץ־געזעלשאפטען וועלען דעריבער מוזען ליידען.

אין בערלין האט זיך געבילדעט א באיקאט־קאמיטעט, וועלכער זאמעלט איצט צונויף די אדרעסען פון די יודישע פירמעס, דאקטוירים און אדוואקאטען.

אזעלכע קאמיטעטען זענען ענטשטאנען אין אלע דייטשע שטעט.

בערלין, 29 (ספ. טעל.)

„דיפלאמאטישע פאליטישע קארעספאנדענץ" שרייבט צ. א.: די באיקאט־אקציע איז א נויטווענדיגקייט, ווייל דאס דייטשע פאלק קאן נישט מחמת פרעסטיזש־טעמים — זיך פערהאלטען פאסיוו געגען בעשולדיגונגען, וואס עס ווארפען אזעלכע פערזענליכקייטען, ווי איינשטיין.

גלחים איז דייטשלאנד

גייען אויף א קאמפראמיס מיט היטלער'ן

בערלין, 29 (ספ. טעל.)

די גלחים קאנפערענץ אין פולדא האט פערעפענטליכט א דעקלאראציע, אין וועלכער עס ווערען בטל געמאכט די פערארדנונגען געגען די היטלעראוועס.

דער „פעלקישער בעאבאכטער" בעגריסט דעם בעשלוס פון דער גלחים־קאנפערענץ מיט גרויס צופרידענקייט. די צייטונג דריקט אויס דעם פערלאנג, אז עס זאל איצט אויך פעסטגעשטעלט ווערען אפיציעל, דאס דער פראגראם פון דער דייטשער נאציאנאלער בעוועגונג שטעלט מיט זיך נישט פאר קיין שום אפיקורסות..

פראטעסט פון ריא-דע-זשאנעירא

פאריז, 29 (ספ. טעל.).

אין ריא־דע־זשאנעירא האבען די יודען געביטען א פראטעסט־קאמיטעט געגען די רדיפות אויף יודען אין דייטשלאנד.

א ניכטערע שטים

בערלין, 29 (ספ. טעל.).

די „דייטשע אלגעמיינע צייטונג" — ארגאן פון דער דייטשער גרויס־אינדוסטריע — ערהה'ט, אז די רעגירונג זאל פאר'ן אנהויבען דעם באיקאט געגען יודען נאך אמאל זיך איבערלייגען וועגען דער סיטואציע פון אן אלדייטשען שטאנדפונקט, און האבען אין זינען, וואס פאר א רעוולטאטען דער באיקאט קאן ברענגען פאר די 12 מיליאן דייטשען, וואס געפינען זיך מחוץ די גרענצען פון דייטשלאנד.

אין דעמזעלבען גייסט שרייבט די „בערלינער צייטונג אם מיטאג".

די סם-רעדע פון געבעלס'ן דורך ראדיא

בערלין, 29 (ספעציעל)

נעכטען אין אווענד האט געבעלס געהאלטען דורך ראדיא א רעדע, וואס איז טראנסמיטירט געווארען דורך אלע סטאציעס.

די דאזיגע רעדע פון דעם בלוטיגען צורר היהודים איז געווען א מוסטער פון טירישען האס און פערביסענקייט געגען יודען, און האט בעהאנדעלט די פראגע פון דעם באיקאט אויף יודען און אלדאס יודישע אין גאנץ דייטשלאנד, וואס דארף זיך אנהויבען דעם 1 אפריל, א פערטעל 11 א זייגער.

שלאנגען־גיפט איז א גארנישט אין פערגלייך מיט יעדען ווארט, וואס איז ארויס פון געבעלס' מויל.

און די לייט לייקענען נאך ?!!

די היטלער-„אטמאספער" אין וויען

וויען, 29 (י.ט.א. טעלעגראפיש)

נאך די נעכטיגע אנטיסעמיטישע דעמאנסטראציעס אין וויען, איז די פאליציי געווען אין פולער גרייטקייט. נעכטען האט דער המון ארומגעריסען דעם פאליציי־קארדאן, בעשעדיגט יודישע געשעפטען און קעפען און געשלאגען יודען.

„דעגראדירט" דעם 1 מאי איז זאקסען

בערלין, 29 (ספ. טעל.)

דער רעגירונגס־קאמיסאר אויף זאקסען האט ארויסגעגעבען א פעראָרדענונג, וואס מאכט בטל דעם צוואנג צו פייערן דעם 1 מאי.

סם-המות-מרגלים

ווארשא, 29 (טעלעפאניש)

אויף דער פויליש־פרייסישער גרעניץ האט מען פערהאלטען די צוויי היטלעראוועס היינץ קימבאום און ערנעסט לענץ, וועלכע האבען מיט זיך געבראכט פון יענער זייט, היטלעריסטישע אגיטאציע־בראשורען, גראמאפאן־פלאטען מיט היטלער־לידלעך א.א.וו.

מען האט זיי איבערגעוויזען דער געריכטס־מאכט אין גרודזשאנדז.

דער „שטאהלהעלם" אונטער היטלער'ס פויסט

בערלין, 29 (ספ. טעל.)

נעכטען איז אין משך פון גאנצען טאג קאנפערירט געווארען אין בראונשווייג וועגען ליקווידירען דעם קאנפליקט צווישען די נאציאנאל־סאציאליסטען און דעם ארטיגען „שטאהלהעלם".

עס איז ארויסגעגעבען געווארען א קאמוניקאט, וואס בעשטעטיגט דעם פולשטענדיגען הסכם פון דער דייטשער רעגירונג בנוגע די פעראָרדענונגען, וואס זענען ארויסגעגעבען געווארען דורכ'ן בראונשווייגער אינערן־מיניסטער, קלאגעס.

שפעט אין אווענד האט מען אנגעהויבען ארויסצולאזען פון ארעסט 1,350 ארעסטירטע שטאהלהעלמער — גרופענווייז צו 50 מאן.

(ווייטערע טעלעגראמען זעה 8. זייט)

„יודען איז דייטשלאנד קאנען אונגעשטערט פיהרען זייערע געשעפטען"

אונפערשעהמטע ערקלערונג פון נאצי-מיניסטער ד"ר געבעלס

לאנדאן. (יט"א) דער „באגריי עקספרעס" פערעפענטליכט אן ארטיקעל פון נאצי־מיניסטער פאר פראפאגאנדע ד"ר געבעלס, וועלכער שרייבט צוו. אנד.:

אין דייטשלאנד איז פארגעקומען א רעוואלוציע, וואס עס איז שווער צו געפינען אין דער וועלט־געשיכטע איהר גלייכען אין פרט פון דיסציפלין און ארגאנישער לעגאליטעט. און דאך פערשפרייטען געוויסענלאזע אגיטאטארען אין אויסלאנד קלאנגען, אז יודען אין דייטשלאנד ווערען מאסענווייז אויסגעשאסען, געפייניגט און היינגעריכטעט אין צום שטארקסטען אונמענשליכע יסורים. לגבי אזעלכע אונגלויבליכע בעריכטען איז זעהר שטארק דער נסיון צו בעשטימען א בעלויגונג פאר דעם, וואס וועט אנרופען ביים נאמען איין־איינציגען יוד, וואס האט געפונען זיין טויט אין גאנג פון דער נאציאנאלער רעוואלוציע.

ווי איז דער אמת'ער מצב־הענינים אין דייטשלאנד? אלץ געהט זיך אין נארמאלען ארדנונגס־פולען וועג. אלע ווארענהייזער קענען אונגעשטערט האלטען אפען זייערע טירען. מען האלט נישט אפ די מענשען צו קומען אין די געשעפטען און מאכען דארט זייערע קניות. יעדער איינער אין דייטשלאנד קען זיך טון, וואס איהם געפעלט, כל זמן ער האלט זיך אין די ראהמען פון געזעץ. געהילפס־פאליציי איז איינגעגלידערט געווארען אין דער רעגולערער פאליציי אלס אבסאלוטע גאראנטיע פון פרידען און זיכערקייט. זייט אדאלף היטלער האט איבערגענומען די מאכט האט זיך פאקטיש בעדייטענד פערקלענערט די צאהל הויפט־פערברעכענס. דאס דייטשע פאלק דארף באמת בעוואונדערט ווערען צוליב זיין רוהיגען און גלייכגילטיגען פערהאלטען זיך, מחמת מען טאר נישט פערגעסען, אז די אנטיסעמיטישע בעוועגונג אין דייטשלאנד איז נישט אינגאנצען אהן אן אורזאך.

געמענדיג אין אכט דעם קלייגעם פראצענט, וואס יודען אין דייטשלאנד מאכען אויס, האבען זיי פערנומען אזא אונגעוועהנליך גרויסע צאהל מאכטפולע פאסטענס אין לעבען פון פאלק, אז דער גערמאנישער עלעמענט האט געשיינט צו זיין כמעט פולשטענדיג אויסגעשלאסען פון די פיהרענדע פאזיציעס. חוץ דעם טארען מיר נישט פערגעסען, אז די נאמען פון די פראמינענטע יודען זענען געווען פערבונדען מיט כמעט אלע נאך מלחמה'דיגע קארופציע־סקאנדאלען.

די יודען, וואס לעבען אין דייטשלאנד, קענען לגמרי אונגעשטערט פיהרען זייערע געשעפטען. זיי קענען דינען זייער דת, און זיך דערווייסען פון זייער אייגענער פרעסע. אז די רעגירונג נעמט אן אלע פארזיכטס־מיטלען פאר דער אפהיטונג פון זייער זיכערקייט, פונקט ווי זי טוט עס פאר יעדער אנדער דייטשען בירגער. דאס דייטשע פאלק האט היינט אנדערע געשעפטען ווי ארראנזשירען בלוט־בעדער און לאזען פערהעצען די יודען. דער ווילען פון דייטשען פאלק איז פולשטענדיג קאנצענטרירט אויף דעם אויפבוי־ווערק, וואס פאדערט איצט פאר זיך זיין גאנצע ענערגיע.

בעקאנטמאכונג.
די לאנגיעהריגע היגיענישע
מצה-בעקעריי
... פאלורנ. 3 און זאוואדזקא 12
איז איבערגעטראגען געווארן אויף
קאמיענא 18
עס ווערט אויסגעבאקען דינ'ע מצות פון מעהל A. 0000 דוקסוסאווע. מיט אכטונג
פינגערהוט. 1628

לעבער אויף דער מאשין
ווערען אנגענומען אויסצוגייען ביי
ג. נארדמאן, שרודמיעסקא 8

פאר
גאלד, בישוטעריע
און לאמבארד-קוויטעס
צאהלט די העכסטע פרייזען
אליזאר פיאלקא,
פיעטריקאווער 7.

אויגען - קליניק
מיט שטענדיגע בעטען פון
Dr. B. Donchin
פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72
נעהמט אן שטענדיגע אויגען - קראנקע
(צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטארישעס פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אווענד.

אלע דארפען וויסען!!
צום זומער־סעזאן בעקומט איהר
רעשטען
פון די בעסטע קוואליטעטען ביליצער, טאמאשאווער און אנדערע גוטע מארערנסטע מוסטערן פון
הערען- און דאמען-שטאפען
פאר מענער אויף אנציגער, אויף פאלטעגס
מיט 30% ביליגער! קומט און איבערצייגט אייך!
פאר דאמען אויף פאלטענס, אויפקאסטיומען
געדענקט דעם אדרעס נור ביי
R. Szczęśliwy
5 נאוואמיעסקא 5
פראנט, II שטאק.

דאס לאנגיאריגע בעקאנטע און רעעלע
טוך און קארט-געשעפט
Herman WŁOSKI
(עקזיסטירט פון 1910)
לאדז, נאוואמיעסקא 3, טעל. 114-92
פראנט 2-טער שטאק
בעזיצט אויף לאגער צום פריהלינג און זומער־סעזאן דעם גרעסטען און שענסטען אויסוואהל פון די
ביליגסטע הערען און דאמען-שטאפען
אין זעמטליכע פארבען און מוסטערן פון ענגלישע, ביליצער, טאמאשאווער סחורות א.א. געניע פאבריק־פרייזן!
געדענקט די אדרעס! קומט און איבערצייגט אייך!
3 3 3 3
רעעלע בעהאנדלונג!
אלעס אין לאגער!

לאָדז.
30 מערץ 1933

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאָדז.
30 מערץ 1933

אומפערשעמטע דעמאַגאָגיע

עס זענען געווען צייטען, ווען אפילו די מאָראַלישע העצער צו די אַנטי־יודישע אַרויסטריטען פלעגען די עקסצעסען — זאָל זיין צום שיין, זאָל זיין פּראָ פאָרמאַ — פערורטיילען. עס איז זיכער דערין געווען אַן אינערליכע פאַלשקייט, אָבער דערביי איז אויך געווען אַ טראָפּען שאַנדע און, אמת, נישט אויפריכטיגע פערדאַמונג פון די באַרבאַרישע געוואַלט־מעטאָדען, פון דער באַקעשער, ברוטאַלער, עקעלהאַפטער געוואַלט־טאַט.

די דאָזיגע צייטען געהערען צו דער אַלטער פערגאַנגענהייט. היינט איז נישט נאָר די מאָראַלישע שולדיגע פערורטיילען נישט די עקסצעסען, נאָר די סאָלידאַריזירען זיך מיט זיי אָפען. ס'איז דערגאַנגען אַזוי ווייט, אַז עס איז נישטאָ מעהר קיין נויטווענדיגקייט צו שפּילען אַ קאָמעדיע. צי איז נאָך די עקסצעסען אין לעמבערג געפאַלען כאָטש איין וואָרט פון פערדאַמונג מצד דער ענדעקישער און כאַדעקישער פּרעסע? יאָ, מען האָט פערורטיילט אָבער די רעפּרעסיעס, וואָס זענען אָנגענומען געוואָרען דורך דער רעגירונג געגען די, וואָס האָבען די עקסצעסען איינגעאָרדענט. מען האָט פערטיידיגט די עקסצעדענטען, און די עקסצעסען גופא האָט מען פּראָקלאַמירט אַלס בעגייסטערטע און בערעכטיגטע אויסטריט פון דער יוגענד, אַלס רעוואַנש, וואָס איז פון די יודען פערדינט געוואָרען. די אויפריכטיגקייט פון דער ענדעקישער און כאַדעקישער פּרעסע איז דערגאַנגען צו אַ ציניזם, וואָס ענטוואָפענט ממש.

אַ גאַנץ אַנאַלאָגישע ערשיינונג אָבסערווירען מיר איצט אין צוזאַמענהאַנג מיט די אַנטי־יודישע עקסצעסען אין קראָקאויער קאַ.ט. וועגען דעם מינדעסטער פערורטיילונג פון אָט די עקעלהאַפטיגע אָנפאַלען אויף אונשולדיגע מענשען און אויף זייער אָרים פערמעגען איז גאָר קיין רייד נישטאָ. דאַקעגען — עס וואָלט שווער געווען דערין צו גלויבען, ווען מען זאָל דאָס נישט לייענען שוואַרץ אויף ווייס: מען בערעכטיגט די עקסצעסען מיט דער נויט פון פּויערטום אין זשיוויעצער געגענט.

לאָמיר נעהמען דעם פערהעלטנישמעסיג מעסיגען און אַנשטענדיגען „גלאָס נאַראָדו" וואָס פּאָלעמיזירט מיט סטפּיטשינסקין פון „קורייער פּאָראַנני". ה' סטפּיטשינסקי האָט שאַרף אָנגעגריפען די כוליגאַנעס פון זשיוויעץ, זעהענדיג אין זייער אַקציע אַן אַרויסטריט געגען דער רעגירונג אויף די יודישע פּלייצעס. דערויף האָט געענטפערט דער קריסטליכער און דעמאָקראַטישער „גלאָס נאַראָדו": „אָבער הער סטפּיטשינסקי האָט נישט געזאָגט מכוח אַרבייט פאַר די אָרימע גוראַלעס פון זשיוויעץ, וועגען לעבענס־מיטלען פאַר זייערע פאַמיליעס. ער רופט דאַגעגען נאָך רעפּרעסיעס".

דאָס בעדייט, אַז מיט דער הילף פון אַנטי־יודישע עקסצעסען, אָדער בכלל דורך דעם יודישען פּראָבלעם וועט מען קענען לעזען די פּראַגע וועגען אַרבייטסלאָזיגקייט און נויט אין פּוילען. אויף דיזעלבער מדרגה פון קולטור, גייסט און פון עטיק שטייען די אַנאָנימע פלוגבלעטלעך, וואָס ווערען זייט חדשים פערשפּרייט איבער שטעט און שטעטלעך אונגעפעהר פון אַזאַ אינהאַלט: „אַרבייטער, שלאָג אין פּנים אַריין יעדען איינעם, וואָס וועט דיר זאָגען, אַז אין פּוילען מוזען זיין דריי מיליאָן יודען און אַזוי פיל הונדערטער טויזענדער אַרבייטסלאָזע פּאָלאַקען!".

ה' סטפּיטשינסקי האָט נישט געזאָרגט און דאָס געפאָדערט רעפּרעסיעס. אָבער צי ווייסט נישט אָט דער אידעאַלער אָרגאַן פון קריסטליכער באַרמהערציגקייט, אַז נויט און אַרבייטסלאָזיגקייט הערשען נישט בלויז אין זשיוויעצער פּאָוויאַט, נאָר אין גאַנץ פּוילען, און ווער ווייס צי נישט אין אַ גרעסערער מאָס צווישען די דעקלאַסירטע און פעראָרימטע יודישע מאַסען? און ווייטער, אַז נויט און אַרבייטסלאָזיגקייט הערשען נישט בלויז אין פּוילען, נאָר כמעט אויף דער גאַנצער וועלט?

נאַטירליך זענען רעפּרעסיעס נישט קיין שום מיטעל געגען נויט און אַרבייטסלאָזיגקייט. אָבער וואָסער אַנדער מיטעל קאָן דער „גלאָס נאַראָדו" פאָרלייגען געגען די, וועלכע נוצען אויס די נויט און די אַרבייטסלאָזיגקייט, כדי די מענשליכע אַרימקייט פערוואַנדלען אין אַ המון, וואָס דעמאָלירט יודישע געוועלבער, האַקט שויבען און יודישע קעפּ?

ווען קאָמוניסטישע אַגיטאַטאָרען נוצען אויס די נויט און די אָרימקייט פון די מאַסען פאַר פּאָליטישע צילען, דאַן זענען די רעפּרעסיעס בערעכטיגט. אָבער ווען פּונקט אַזוי האַנדלען ענדעקישע אַנטיסעמיטישע אַגיטאַטאָרען, דאַן פערמאַכט מען די אויגען אויפ'ן פאַקט פון זייער פערברעכערישער אַגיטאַציע, און מען האַלט אָפען די אויגען אויף דעם פאַקט פון נויט און פון אַרבייטסלאָזיגקייט.

צי איז דאָס נישט אומפערשעמטע דעמאַגאָגיע?

דר. וו. בערסעלהאַמער.

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צעגעלניאַנאַ 4, טעל. 216-90
ספּעציאַל־אַרצט פאַר הויט־ און וועגערישע קראַנקהייטען, מענער־שוואַכע. אַלע אַרט אַנאַליזען, עלעקטראָטעראַפּיע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ־שטראַהלען.
נעמט אָן פון 8–2 און פון 5–9 אָוונט.
בעזונדער וואַרטע־צימער פאַר פרויען.

וואו איז דער געזונטער מענשליכער פערשטאַנד?

פאַר די ווילדע ברואים, וואָס שטייען איצט אין דייטשלאַנד ביי דער מאַכט, פאָדערט מאַקדאָנאַלד „פרייהייט און גערעכטיגקייט"

מאָריס מייער דעקט אויף אין לאָנדאָנער „צייט" די צביעות פון די איצטיגע וועלט־מנהיגים בעזונדערס פון מאַקדאָנאַלד'ן, וועלכע האָבען זיך מיט אַמאָל גענומען מיהען וועגען „פרייהייט און גערעכטיגקייט" פאַר דעם היטלעריסטישען דייטשלאַנד.

מיט גרויס ערשטוינונג — שרייבט מאָריס מייער — פאָלגט מען איצט נאָך די געשעהענישען אין דער וועלט; זעלטען ווען אַלץ איז געגאַנגען אַזוי פערקעהרט, אַזוי קאַפּויער, שוין אָפּגערעדט פון דעם, וואָס אין איינציגע לענדער האָבען ווילדע עלעמענטען בעקומען די איבערהאַנד, און זיי בושעווען אויף אַ שרעקליכען אופן; נאָר אפילו די מענשען, וועלכע ווילען שוין פון גוטס, וועלכע מאַכען שוין ערנסטע בעמיהונגען פאַר אַ גלייכער זאַך, טוען דאָס נישט אין דער ריכטיגער צייט, אָדער זיי געברויכען נישט דאָס ריכטיגע מיטעל; אָפטמאָל ווערט מען איינפאַך פערצווייפעלט, און מען פרעגט זיך: וואו איז אהינגעקומען דער געזונטער מענשליכער פערשטאַנד? וואו איז דער שכל־הישר? און מאַנכעס מאָל דערגרייכט די פערצווייפלונג אַזוי ווייט, אַז מ'צווייפעלט צי אפילו די, וועלכע בעמיהען זיך צו טון אַ גוטע זאַך, מיינען ערנסט וואָס זיי זאָגען.

לאָמיר נעמען, למשל, דעם ענגלישען פּרעמיער מאַקדאָנאַלד'ס לעצטען אַרויסטריט אין גענף פאַר ענטוואָפענונג און שלום.

ווען מען האָט זיך צוגעהערט צו דעם, וואָס מאַקדאָנאַלד האָט געזאָגט אין גענף, האָט פיל געקלונגען אַזוי מאָדנע און נישט צו דער צייט.

מאַקדאָנאַלד האָט, ווי ער האָט אַליין געזאָגט, נישט נאָר מיט זיין גאַנצער אויטאָריטעט אַלס פּרעמיער פון גרויס־בריטאַניען, נאָר אויך אַלס בירגער פון דער וועלט, גערופען די פעלקער צו ענטוואָפענונג און שלום, און דערביי האָט ער געמאַכט אַזאַ דערקלערונג: „דייטשלאַנד וויל גערעכטיגקייט אין פרייהייט און, אויב זי וועט עס נישט בעקומען, וועט גאַנץ אייראָפּע ריזיקירען צושטערט צו ווערען!"...

עס פרעגט זיך, וואָס האָט מען זיך ערשט איצט דערמאָנט צו זאָגען אַזוי קלאָר און אָפען, אַזוי ענערגיש און ענטשלאָסען אַזעלכע ווערטער? פאַרוואָס האָט מען אַזעלכע ווערטער נישט געזאָגט מיט וועניגסטענס זעקס אָדער כאָטש צוויי יאָהר צוריק? פאַרוואָס האָט מען דאָס נישט געזאָגט, ווען ברינינג איז געווען ביי דער מאַכט? פאַרוואָס האָט מען געוואַרט ביז די נידעריגע העצער, היטלער און זיין חברותא, זענען געקומען צו דער מאַכט, אַז מען זאָל דאָס זאָגען? און מאַקדאָנאַלד איז דאָך איצט נישט דאָס ערשטע מאָל אין גענף, און ס'איז אויך איצט נישט דאָס ערשטע מאָל, וואָס ער האָט געהאַט אַ געלעגענהייט אַזוי קלאָר און אַזוי שאַרף צו רעדען.

און ווי מאָדנע קלינגען איצט די ווערטער: „דייטשלאַנד וויל גערעכטיגקייט און פרייהייט"! דאָס איצטיגע דייטשלאַנד פון היטלער, גערינג, געבעלס, פריק, פראַנק, ראָזענבערג און נאָך אַזעלכע ווילדע העצער, וויל גערעכטיגקייט און פרייהייט... דער טייוול אין גיהנום מוז פּלאַצען פון געלעכטער, הערענדיג אַזעלכע ווערטער.

ווי מאָדנע, ווי נישט איבערצייגענד, ווי פאַלש עס קלינגען איצט אַזעלכע ווערטער: דייטשלאַנד וויל גערעכטיגקייט און פרייהייט; וואָס־זשע איז דער וואונדער, וואָס מאַקדאָנאַלדס רעדע און זיין ענטוואָפענונגס־פּלאַן זענען אויפגענומען געוואָרען קאַלט; עס איז דאָך קלאָר פאַר יעדען, אַז דאָס נאַצי־דייטשלאַנד וויל בלויז אַזאַ גערעכטיגקייט, אַז זי זאָל ווייטער קענען ווייזען איהר ברוטאַלע פויסט צו דער וועלט, און זי וויל בלויז אַזאַ פרייהייט, זי זאָל זיך קענען אַזוי בעוואָפענען, אַז זי זאָל האָבען אַ מעגליכקייט זיך צו וואַרפען מיט ברוטאַלער מאַכט אויף די אַרומיגע פעלקער, ווי עס האָט געטון די האָהענצאָלערן־דייטשלאַנד.

ווען עס איז געווען אַזאַ דייטשלאַנד, וואָס האָט באמת געוואָלט גערעכטיגקייט און פרייהייט, האָט מען איהר נישט אונטערשטיצט אַזוי אָפען און אַנטשלאָסען; מען אונטערשטיצט אָבער איצט אַ ווילד דייטשלאַנד, וואָס לאַכט פון די ווערטער „גערעכטיגקייט און פרייהייט".

מאַקדאָנאַלד'ס שעהנע ווערטער זענען געקומען צו שפּעט; אַ בעמיהונג פאַר שלום דאַרף זיכער זיין; אַ פאָדערונג און אַ רוף פאַר פרייהייט און גערעכטיגקייט מוז זיכער זיין, אָבער נישט אַדרעסירט לטובת דער ווילדער נאַצי־דייטשלאַנד, נאָר אַדרעסירט לטובת יענע פעלקער, וועלכע זענען באמת דורכגעדרונגען מיט אַ בעגעהר פאַר פרייהייט און גערעכטיגקייט.

נישט גערעכטיגקייט און פרייהייט פאַר דער גלייכער בעוואָפענונג פון דייטשלאַנד דאַרף מען פאָדערן, נאָר גערעכטיגקייט און פרייהייט פאַר דער בעשיצונג פון אַלע מענשען־קינדער, אַז זיי זאָלען נישט דערדריקט ווערען אונטער די שטיוועל פון יענע, וועלכע זענען פון דער נאַטור און כאַראַקטער באַרבאַרען.

מאַקדאָנאַלד, און אַלע אַנדערע שלום־ליבהאַבער וועלען גיכער אויפהאַלטען דעם שלום פון דער וועלט, אויב זיי וועלען אַרויסווייזען זייער סימפּאַטיע צו די באמת פרייהייט־ליבענדע פעלקער און נישט צו יענע לענדער, אין וועלכע עס געוועלטיגט די ברוטאַלע פויסט מיט זיין ווילדער מאַכט!

די עמיגראַציע פון דייטשלאַנד

די שווייץ אַלס אָרט פאַר דער עמיגראַציע

פון דייטשלאַנד גייט איצט אַ מאַסען־עמיגראַציע. עס אַנטלויפען פאַר דער טעראָר־הערשאַפט פון די נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטען יודען, סאָציאַליסטען, קאָמוניסטען, פערשטעהער פון דער דעמאָקראַטיע און פון יעטוועדער אָפּאָזיציע. איינס פון די לענדער, אין וועלכע עס האָט זיך געווענדעט דער שטראָם פון דער עמיגראַציע, איז נאַטירליך די שווייץ. אָט דאָס קליינע לאַנד, וואו די פּרינציפּען פון דעמאָקראַטיע שטייען שטענדיג זעהר הויך, וואו דאָס אַזיל־רעכט פאַר עמיגראַנטען געהערט צו די שענסטע טראַדיציעס, איז ווידער געוואָרען דאָס אָרט, וואוהין עס זענען געווענדעט די אויגען פון דער נייער עמיגראַציע, דאָס מאָל נישט פון צאַרישען רוסלאַנד אָדער פון פאַשיסטישען איטאַליען, נאָר פון היטלעריסטישען דייטשלאַנד. עס פערשטייט זיך, אַז נישט אַלע עמיגראַנטען נעהמען די שווייצער אויף מיט דערזעלבער גאַסטפריינדליכקייט. די קאָמוניסטען, אַ שטייגער, האָבען זיי ליב נישט בעסער, ווי מען האָט זיי ליב אין דייטשלאַנד.

די עמיגראַציע קומט פאַר לעגאַל און נישט לעגאַל. אַזוי ווי די פאַלען פון אומלעגאַלען איבערגיין די גרענעץ זענען געוואָרען זעהר אָפטע, האָט די שווייצאַרישע מאַכט פערשטאַרקט די גרענעץ־וואַך. אָבער די מאַכט קאָן נישט אָפּזאָגען דאָס רעכט פון אַזיל דעמאָלט, ווען די פאָרמאַליטעטען ביים עמיגראַנט זענען פולשטענדיג אין אָרדנונג. נישט מען קאָן, נישט מען וויל, ווייל די טראַדיציע פון אַזיל פאַר עמיגראַנטען איז אין דער שווייץ נאָך זעהר שטאַרק.

די מאַכט אין דער שווייץ האָט מורא, אַז די נייע כוואַליע עמיגראַנטען וועט פאַר דעם קליינעם לאַנד ברענגען גרויסע קלאָפּאָטען און וועט שטערען די רוהיגע בעציהונגען מיט דעם אָפיציעלען דייטשלאַנד. די שווייץ האָט שוין נישט לאַנג געהאַט אַזעלכע ערפאַהרונגען. ווען אין איטאַליען איז געקומען צו דער מאַכט מוסאָליני און עס איז דאָרט איינגעשטעלט געוואָרען דער פאַשיסטישער רעזשים, זענען פיל שונאים פון דער נייער אָרדנונג אין איטאַליען אַנטלאָפען, זוכענדיג שוץ אין דער שווייץ. פון דאָרטען האָבען זיי געפיהרט זייער קאַמף און פיינדליכע אַקציע געגען דעם רעזשים פון די פאַשיסטען און דאָס האָט געשאַפען שוועריגקייטען אין די בעציהונגען צווישען דער שווייץ און איטאַליען.

די לינקע עמיגראַנטען פון דייטשלאַנד רופען אַרויס גרויס שרעק ביי די רוהיגע שווייצאַרישע בירגער. די קאָנסערוואַטיווע פּרעסע דריקט אָפען אויס די מורא, אַז די לינקע עמיגראַציע וועט אַנהויבען אַרבייטען אינאיינעם מיט די סאָציאַליסטען און מיט די קאָמוניסטען פון דער שווייץ גופא. די לעצטע אינצידענטען אין באַזעל, וואו די קאָמוניסטען האָבען שאַרף דעמאָנסטרירט געגען אַרויסהענגען די האַקענקרייץ־פאָהן אויף דעם באַדישען וואָקזאַל (וואָס געהערט צו די דייטשע באַהנען) בעשטעטיגען די דאָזיגע מורא.

די סאָציאַליסטישע בלעטער אין דער שווייץ זענען פול מיט די סאַמע שאַרפע אַרטיקלען געגען דעם רעזשים אין דייטשלאַנד. אויף די קעפּ פון די היטלעראַנצעס שיטען זיך די סאַמע בעליידיגענדיגע ווערטער. עס ווערען פערעפענטליכט אָהן אַ שיעור פּראָטעסטען פון די פערשידענסטע אָרגאַניזאַציעס און פעראיינען געגען דעם טיראַן, געגען דעם אונטערדריקער א. א. וו. די דאָזיגע אַקציע ווערט אויפגענומען מיט אומצופרידענהייט מצד די בירגערליכע עלעמענטען, וועלכע ווילען נאָר, עס זאָל זיין רוהיג און האָבען מורא, אַז די פּראָטעסטען און די אַרויסטרעטונגען געגען דעם אָפיציעלען דייטשלאַנד זאָלען נישט ברענגען צו אינטערנאַציאָנאַלע קאָמפּליקאַציעס.

די יודען־פראַגע אין סאָוויעט־רוסלאַנד

דער מאָסקווער קאָרעספּאָנדענט פון דער „גאַזעטאַ פּאָלסקאַ" אָטמאַר ווידמעט זיין לעצטען בריף דער יודישער פראַגע אין רוסלאַנד. אָטמאַר האַלט, אַז די יודען־פראַגע איז אין סאָוויעטען־פערבאַנד ווייט נאָך נישט געלעזט. ער מיינט, אַז די יודען זענען בכלל נישט קיין פּאַסיגער מאַטעריאַל פאַר רעוואָלוציאָנערען, ווייל דער לעצטער טיפּ מוז זיין אַ מיליטערישער און יודען זענען נישט קיין מיליטערישע מענשען. אמת, די רעוואָלוציע האָט אַרויסגערוקט עטליכע פעהיגע רעוואָלוציאָנערען, [illegible] אין אַלגעמיין איז דאָס נישט קיין יודישע זאַך.

ווי זעהט אויס די סיטואַציע איצט נאָך פופצעהן יאָהר? פרעגט אָטמאַר. ס'איז נאָך שווער צו רעדען וועגען אַנטיסעמיטיזם אין די לייטענדע קרייזען פון דער הערשענדער פּאַרטיי, ווי עס אינפאָרמירט די עמיגראַנטישע פּרעסע. אָבער דער אַנטיסעמיטיזם, און דערצו אַ גאַנץ שטאַרקער, עקזיסטירט, אָבער נישט „אויבען" נאָר „אונטען". נישט קוקענדיג אויף די זעהר שאַרפע רעפּרעסיעס (אין דורכשניט ווערען צושאָסען עטליכע רוסען פאַר איין צושלאָגענעם יודען) וואַקסט דער אַנטיסעמיטיזם מיט יעדען טאָג אין די ברייטסטע מאַסען און זאָל נאָר די מאַכט אַרויסלאָזען די לייצעס, וועלען בלאַס ווערען די בילדער פון אַלע ביזאיצטיגע פּאָגראָמען. די דאָזיגע שטימונגען זאָלען זיך האָבען איבערגעגעבען אויך געוויסע טיילען פון די אונטערשטע שיכטען אין דער קאָמפּאַרטיי, פערשטייט זיך אין גרויסער געהיימניש.

אויב ס'האַנדעלט זיך וועגען דער אָנפיהרונג פון די סאָוויעטען, איז פון מאָמענט, זייט טראָצקי איז פערשיקט געוואָרען, ווערט זי אַלץ מעהר אַסעמיטיש (דאָס הייסט ריין פון יודען). אויסער דער רעכטער האַנט פון סטאַלינ'ען קאַגאַנאָוויטש'ן איז שווער היינט אָנצוווייזען אין סאָוויעט־רוסלאַנד אַ יודען, וואָס זאָל פערנעהמען אַ דעצידירענדיגע שטעלונג.

פון דער אָנפיהרערשאַפט פון דער רויטער אַרמעע זענען די יודען בעזייטיגט געוואָרען כמעט אינגאַנצען (צו די קליינע אויסנאַהמען געהערט דער שעף פון אוקראַינער קריגס־ראַיאָן יאַקיר).

דאָס פּערסאָנאַל פון ג.פ.או. בעשטייט צומייסטענס פון קאַווקאַזער, לאַטישען און געבוירענע פּאָלאַקען. די דאָזיגע אַרבייט פאָדערט זעהר שטאַרקע נערווען, מיט וועלכע די סעמיטען זינדיגען נישט. אין דעם באַהן־וועזען איז נישטאָ קיין איין יוד.

די ראָלע פון די יודען אין סאָוויעט־רוסלאַנד איז איצט בעגרעניצט מיט די רעסאָרטען פון אויסערליכע ענינים, פון ווירטשאַפט, פּרעסע.

ווי אַזוי פיהלען זיך די יודען אין דער דאָזיגער נייער ראָלע? זעהר שלעכט, נישט קוקענדיג דערויף, וואָס די מלוכה שיצט זיי געגען די מינדעסטע אויסדריקען פון די אַנטיסעמיטיש געשטימטע מאַסען. די צייטען פון גרויסע קאַריערעס זענען געענדיגט אינאיינעם מיט דער פערשיקונג פון טראָצקין. די מעהרהייט פון די יודען, אידעאַלישע קאָמוניסטען, איז אינאיינעם מיט זייער פיהרער אַריינגעפאַלען אין אָפּאָזיציאָנעלער אַפּיקורסות און אין אונווילען פון סטאַלינען. אפילו אַזאַ אָנגעזעהענער מענש, ווי דער געוועזענער פאָרזיצער פון קאָמינטערן זינאָוויעוו איז פערשיקט געוואָרען.

אָטמאַר האַלט, אַז דער „חכמה'דיגער" יודישער עלעמענט פּאַסט זיך נישט איינצופּאַסען פאַרן רעזשים פון סטאַלינען, ווייל סטאַלין פאָדערט געהאָרכזאַמקייט און דיסציפּלין. אָטמאַר שטרייכט אָבער אונטער מיט דער גאַנצער אויסדריקליכקייט, אַז אין די רעגירענדע ספערען פון די סאָוויעטען קאָן נישט זיין קיין „שום רייד" וועגען וועלכע עס איז נישט ראַסען־פאָראורטיילען. דער אַסעמיטיזם פון סטאַלינס רעזשים איז אַ רעזולטאַט פון צוועקמעסיגקייט אין איצטיגען עטאַפּ פון סאָציאַליסטישען בויען. די יודען זענען פאַר סטאַלינען נישט פּאַסיג אויף הויכע פּאָסטענס צוליב זייערע פּסיכאָ־טעכנישע אייגענשאַפטען. און דאָס איז אַלעס. אָטמאַר האַלט אויך פאַר אַ טעות די מיינונג, אַז דער אַסעמיטיזם זאָל זיין אין דער מינדעסטער מאָס אַ הנחה פאַר די אַנטיסעמיטישע שטימונגען פון די מאַסען. אָט די שטימונגען ווערען מיט דער גאַנצער ענערגיע בעקעמפּט.

אָטמאַר פערנעהמט זיך ווייטער מיט דער פראַגע פון דער יודישער קאָלאָניזאַציע אין קרים און אין בירא־בידזשאַן און האַלט, אַז די קאָלאָניזאַציע האָט געגעבען זעהר קנאַפּע רעזולטאַטען. ער וואונדערט זיך אַפילו פון וואַנען נעהמען זיך קאָמוניסטישע שטימונגען צווישען דער יודישער יוגענד אין פּוילען. לויט זיין מיינונג וואָלט מען געדאַרפט אַזעלכע קאָמוניסטען שיקען אויף אַ יאָהר צייט קיין בירא־בידזשאַן און זיי וועלען זיך דאָרט אויסהיילען פון קאָמוניזם.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דאנערשטאג 30 ג׳ ניסן תרצ״ג

מערץ

זון-אויפגאנג 5.19
זון-אונטערגאנג 6.04

פון האנדעלס-געריכט

באנקראט פון דער פירמע „ברידער שוואלבע״. — וועגן באנקראט פון דער פירמע גלאזער. — פון דער „ווידזעווער מאנופאקטור״

דאס האנדעלס-געריכט האט עהערגעכטען ערקלערט באנקראט די פירמע „ברידער שוואלבע״, פיעטריקאווער 85. דער טערמין פון באנקראט איז בעשטימט פון 28 מערץ ה. י. אלס געריכטס-קאמיסאר איז בעשטימט געווארען ריכטער אטערמאן און אלס קוראטאר — אדוו. קאנארסקי.

* * *

וועגן באנקראט פון דער פירמע אקציען-געזעלשאפט מיכאל גלאזער, איז די ווינער פירמע „בינול און ביאן״ ארויסגעטרעטען מיט דער פאדערונג צו ערקלערען באנקראט מיכאל גלאזער׳ן אליין.

צוליב דעם, וואס עס פיהרען זיך אונטערהאנדלונגען צווישען דער פירמע און די קרעדיטארען, איז דער ענין אפגעלעגט געווארען.

* * *

וועגן באנקראט פון דער „ווידזעווער מאנופאקטור״ האבען זיך נעכטען געמאלדען אין האנדעלס-געריכט די קוראטארען אדוו. אפאלינסקי, אינזש. בעראוויטש און אינזש. ריבאלאוויטש, און אפגעגעבען א שבועה, נאכדעם האבען זיי אונטער גענומען די אויספיהרונג און מיט דער פערמיטלונג פון קאמארניק, זענען זיי צוגעטרעטען אפצושרייבען ס׳פערמעגענס פון „ווידזעוו״.

שטארקע וואקלונגען פון די פרייזען אויף רויהען באוועל

(אג) זייט איניגע טעג לאזט זיך בעמערקען אויף דעם ניו-יארקער גארן פון רויהען באוועל גאנץ בעדייטענדע וואקלענישען וואס דערגרייכען ביז 15 אפילו 18 פונקטען. בכדי זיך צו אריענטירען, וואס אייגענטליך רופט ארויס די דאזיגע נישט איינהייטליכע טענדענץ האבען מיר זיך געווענדעט צו איינעם פון די היגע אנגעזעהענסטע פארשטעהער פון די באוועל פירמעס, וועלכער האט אונז ערקלערט פאלגענדעס:

ווי בעוואוסט איז די ערשטע בעדייטענדע שטייגערונג באטייט געווארען באלד נאכדעם ווי עס איז צוריק געעפענט געווארען די באוועל בערזע אין ניו-יארק נאך א לענגערען איבעררייס. די דאזיגע שטייגערונג איז געשעהען צוליב׳ן צוזאמענבראך פון דאלאר. אבער באלד אין איניגע טעג ארום ווען עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז דער דאלאר וועט צוריק שטייגען ביז זיין פריהערדיגער הויך זענען די פרייזען אויף באוועל תיכף צוריק געפאלען אויף עטליכע פונקטען. פון דעם טאג אן קומען פאר כמעט טעגליך אויף דער ניו-יארקער בערזע ענדערונגען אין די באטירונגען, וואס דריקען זאך אויס אין שטייגען אדער פאלען פון די פרייזען אויף רויהען באוועל, אפהענגיג פון די שטימונגען, וואס הערשען אין די פאראייניגטע שטאטען אין שייכות מיט דער אקציע פון פרעזידענט רוזוועלט, וועלכער האט זיי בעוואוסט, געפאדערט פון קאנגרעס גאנץ ברייטע פולמאכטען מיט׳ן ציל צו פערבעסערען די לאגע אין דער לאנדווירטשאפט.

עס געהט איהם צווישען אנדערען אויך אין דער מעגליכקייט צו פערקלענערען דעם שטח פערזייעטען באוועל א. אז. וו. יעדע ידיעה וועגען דעם, אנהענגיג פון די עווענטועלע פאלגען, רופט זיך באלד אפ אויף די באטירונגען פון די פרייזען אויף באוועל.

עס אונטערליגט נישט קיין שום ספק, אז אויב פרעזידענט רוזוועלט וועט בעקומען די געפאדערטע פולמאכטען וועלען די פרייזען אויף באוועל ווידער שטייגען.

וואס שייך די אנדערע באוועל בערזעס איז צוליב דעם, וואס זיי אונטערליגען פולשטענדיג דער השפעה פון די באטירונגען אין ניו-יארק לאזט זיך אויך אויף זיי בעמערקען די וואקלונגען פון די באטירונגען.

קאמף צוליב א פרוי

זיך אנגעהויבען אין ווארשא און בלוטיג פערענדיגט אין לאדז

(א) פאר׳ן שטאטישען געריכט איז פארגעקומען דער פראצעס געגען 38-יעהריגען ראמאן סטאזשינסקי פון ווארשא, פאוויא 33. דער פראצעס איז געווען רייך און כאראקטעריסטישע מאמענטען.

אין מאי פ. י. האט סטאזשינסקי פערבראכט אין לאדז ביי זיין פריינד הערמאן ראיוט, וועלכע וואוינט אויף קעלעוועלא-גאס 11. אלס געזעלשאפט-לייטערין האבען זיי פערבעטען די גאסען-פרוי, אננא רייסקא, וועלכע איז סטאזשינסקי׳ן גאר שטארק געפעלען געווארען און ער האט זי מיטגענומען קיין ווארשא, וואו ער האט צוזאמען מיט איהר געוואוינט. וואהרשיינליך אין סטאזשינסקי׳ס קאנטראל איבער זיין געליבטע געווען נישט קיין גאנץ שטרענגע, ווייל ווי עס האט זיך ארויסגעשטעלט, האט סטאזשינסקי גארנישט געוואוסט, אז רייסקא האט בריפליכע בעציהונגען מיט איהר לאדזער פשיאטשעל ראיוט, וועלכער רעדט איהר בסדר צו, אז זי זאל קומען צו איהם וואוינען.

אונטער דעם איינפלוס פון בסדר׳דיגען צורעדען האט רייסקא אויסגענוצט די אפוועזענהייט פון סטאזשינסקי׳ן און האט איהם ארויסגענומען פון א שופלאד ארום 1000 זל. און געקומען קיין לאדז צו ראיוט׳ן.

ווען סטאזשינסקי איז אהיימגעקומען און האט זיך ארומגעזעהן, אז עס פעהלט איהם, סיי די „קאכאנקע״ און סיי דאס געלט, האט ער אנגעהויבען צו זוכען און געפינענדיג ראיוטס בריף האט ער נישט לאנג געקלערט און מיט׳ן נאהנטסטען צוג אפגעפאהרען קיין לאדז. אנגעקומען קיין לאדז איז סטאזשינסקי 4 א זייגער פארטאגס און אנקלאפענדיג ביי זיין „פשיאטשעל״ ראיוט, האט ער זיך אנגעגעבען פאר א פאליציאנט, וואס עס האט געווירקט אויף ראיוט׳ן, אז ער זאל איהם תיכף עפענען די טיר. סטאזשינסקי האט צוגענומען ביי דער רייסקא 700 זל. און אלס צולאג זי, ד. ה. די רייסקא און זיין „פשיאטשעל״ — צושטאכען מיט א מעסער. סטאזשינסקי איז פערמשפט געווארען אויף 10 חדשים תפיסה.

ענטדעקט א מארד

ארעסטירט די מערדער

(א) דעם 22. מערץ ה. י. איז פון קרושניצעוויץ ארויסגעפאהרען דער פוהרמאן, דער 54-יעהריגער פראנציזשעק זאוואדסקי מיט א פוהר-מעהל און פון דעמאלט אן איז ער מעהר נישט צוריקגעקומען, נאר אזוי ווי ער פלעגט אלעמאל לענגער בלייבען אין לאדז, האט מען אויף זיין נישט צוריקקומען, נישט געלייגט קיין ספעציעלען אכט. צופעליג האט מען ענטדעקט, אז ער איז ערמארדעט געווארען.

דעם 25. מערץ ה. י. איז צום פאליציי-פאסטערונעק אין אוניעיאוו געקומען א בעטלער, וועלכער האט ערקלערט, אז 2 פערשוין האבען איהם געטראפען אויפ׳ן וועג און איהם איבערגעגעבען א פערד און וואגען, אז ער זאל עס אפפיהרען קיין אוניעיקאוו, און האבען איהם צוגעזאגט דערפאר 2 זל. אין אוניעיאוו, וואו זיי וועלען אויף איהם ווארטען, נאר אזוי ווי אפווארטענדיג זעהר לאנג און זיי זענען נישט געקומען. האט ער מורא בעקומען, אז מען וועט איהם חושד זיין, אז ער האט דעם פערד און וואגען גע׳גנב׳עט. שטעלט ער עס אפ אויפ׳ן פאליציי-פאסטערונעק.

עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז דער אייגענטימער פון פערד און וואגען איז זאוואדסקי, וועלכען מען האט געפונען ערמארדעט און בעגראבען ביים שאסעי אין וואלד, ביי לוטשמיערזש, לאדזער פאוויאט.

עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז זאוואדסקי איז צוערשט בערויבט געווארען און דאן ערמארדעט געווארען, און כדי צו פערטרייבען די שפורען, האבען זיי איהם בעגראבען אין וואלד ביים שאסעי, ווי עס ווייזט זיך ארויס, האט ער געהאט איינקאסירט אין לאדז געלד, און אויפ׳ן שאסעי איז מען איהם בעפאלען און בערויבט און ערמארדעט.

די פאליציי איז געלונגען צו כאפען די מערדער און זיי וועלען שטעהן פאר א שטאנד-געריכט. עס דראהט זיי טויט-שטראף.

צוליב די וייטערדיגע אויספארשונג, ווערען די נעמען פון די מערדער דערווייל געהאלטען בסוד.

לאדזער יוד. קאמעראל און קליין-קונסט-טעאטער

אראראט

קינסטל. אנפירונג: משה בראדערזאן.

ווייסער זאל פון „מאנטיפעל״ זאכאדניא 43

לעצטע טעג!

היינט — אויף א וואוילטעטיגען צוועק

גראנדיעזע פארשטעלונג

נאר איין פארשטעלונג: 9.30 אוונט

געטראפן

— אין —

פינטעל...

בילעטען צו בעקומען ביי דער קאסע פון טעאטער.

וועגען עקסמיסיעס פון ארבייטסלאזע

לויט א סיים-בעשלוס פון 21-טען מערץ 1933 הערען די עקסמיסיעס פון ארבייטסלאזע אויפגעהאלטען פון 1 אפריל ביז׳ן 31 אקטאבער ה. י. יעדער עקסמיטירטער ארבייטסלאזער דארף זיך בעווארגען מיט דאקומענטען וואס שטעלען פעסט, אז ער איז נישט אימשטאנד צו צאהלען דירה-געלט.

א׳ארבייטסלאזע-לעגיטימאציע און א׳ארימקייטס-צייגניש פון דער סאציאלער אפטיילונג ביים מאגיסטראט.

אלע אינפארמאציעס וועגען אויבענדערמאנטען ענין קען מען בעקומען אין לאקאטארען-פאראיין, פיעטריקאווער 107.

פון פ. ק. א.

ווי מיר דערוויסען זיך עפענט פ. ק. א. אין לאדז פון 1. אפריל, א׳הלוואה-אפטיילונג, וואס וועט בארגען אויף משכנות׳ן פון ווערט-פאפירען.

היינט ווערט פערענדיגט דער שטרייק פון די זאקען-ארבייטער

(2) נעכטען זענען פארגעקומען ביים ארבייטס-אינספעקטאר אונטערהאנדלונגען וועגן שטרייק אין דער זאקען-בראנזשע.

עס איז געקומען צו א פערשטענדיגונג צווישען ביידע צדדים. היינט זאל דער שטרייק ליקווידירט ווערען.

פראצעס פון געלד-פעלשער

(א) אין קרייז-געריכט איז נעכטען פארגעקומען דער פראצעס געגען 24-יאהריגען קאזשימיעזש קאזיעצקא און די 46-יעהריגע מאריא פשיבילסקא, וועלכע זענען בעשולדיגט געווארען אין פאבריצירען 10-זלאטיגע מטבעות אויף ווארשאווסקא 14.

בעת דער פאליציאישער רעוויזיע האט מען אין דער וואוינונג פון די בעשולדיגטע געפונען דאס מאמעריאל פון וועלכען זיי האבען אויסגעארביים דאס פאלשע געלד. מען האט אויך געפונען די מכשירים.

דאס געריכט האט פערמשפט קאזשעלסקי׳ן אויף 5 יאהר טורמע און פשיבילסקא אויף איין יאהר.

א מארד מיט 14 יאהר צוריק

ערשט איצט האט מען געכאפט דעם צווייטען מערדער

(א) די פראקוראטור פיהרט א אויספארשונג געגען יוליאן גורעק, וועלכער ווערט בעשולדיגט, אז ער האט מיט 14 יאהר צוריק, דעם 8-טען אפריל 1919, אונטער טאמאשאוו דערמארדעט דעם 17-יעהריגען פיאטר פריטשאק פון דארף בוקאוו, בזשעזשינער פאוויאט.

דער מארד איז פארגעקומען ביי פאלגענדע אומשטענדען: דעם 8-טען אפריל 1919 איז צום סאלטיס פון דארף בוקאוו געקומען א מיליטערישער סערזשאנט און א פלוטאנאווי, וועלכע האבען געפאדערט אז דער סאלטיס זאל זיי בעזארגען א פוהר צו מיליטערישע צוועקען. דער סאלטיס האט זיי בעזארגט מיט א פוהר, און מיט זיי איז מיטגעפאהרען דער 17-יעהריגער פריטשאק און זיי זענען אוועקגעפאהרען.

פריטשאק איז אבער מעהר נישט צוריקגעקומען.

זיין פאטער האט וועגען דעם געמאלדען דער פאליציי, און אלע בעמיהונגען פון דער פאליציי איהם אויסצוגעפינען האבען זיך נישט איינגעגעבען.

ערשט דעם 11-טען אפריל 1919 האט דער פאליציי סערזשאנט פון ראגאוו פערהאלטען 2 מיליטער-לייט וועלכע זענען געווען ענליך צו די 2 מיליטער-לייט וועלכע זענען בשעתו געווען ביים סאלטיס.

די פערהאלטענע האבען זיך לעגיטימירט אלס סערזשאנט באלעסלאוו וואלסקי און פלוטאנאווי יאן יאנקאווסקי. זיי זענען ארעסטירט געווארען, און עס איז אוועק א אויספארשונג.

דער סאלטיס האט אין די ביידע דערקענט אז זיי זענען ביי איהם געווען בשעתו, און גענומען די פוהר. זיי זענען דעריבער בעשולדיגט געווארען אין דערמארדען דעם 17 יעהריגען פריטשאק.

דעם סערזשאנט וואלסקי איז געלונגען צו אנטלויפען נאכדעם ווי ער האט אויפגעבראכען די קראטעס אין תפיסה.

יאנקאווסקי איז געשטאנען פאר א מיליטער-געריכט און פערמשפט געווארען אויף 15 יאהר תפיסה.

מיט א צייט שפעטער איז באלעסלאוו וואלסקי ווידער ארעסטירט געווארען.

ביי דער אויספארשונג האט ער געלייקענט אז ער זאל האבען געווען ביים סאלטיס. מען האט איהם בעפרייט, און דער פאליציי האט זיך איינגעגעבען פעסטצושטעלען אז דעם מארד [illegible]

א געוויסער יוליאן גורעק א מיליטער דעזערטיר. איז אבער דערוועלבער גורעק פערמשפט געווארען פאר א גנבה אויף 1 יאהר מיט 6 חדשים תפיסה, ווייסענדיג אז איהם דראהט א צווייטער פראצעס פאר מארד, איז ער אנטלאפען פון תפיסה.

אין יאהר 1928 איז ער ווידער אמאל איינגעפאלען אויף 3 יאהר אין תפיסה, נאכדעם ווי ער איז בעפרייט געווארען האט ער זיך אנגעגעבען אלס וואלסקי און איז ווידער איינגעפאלען אויף פרישע 3 יאהר אין תפיסה. אין משך פון דער צייט איז געלונגען פעסטצושטעלען אז גורעק און וואלסקי איז (איין און דערזעלבער פערזאן. אין די לעצטע טעג איז גורעק ארעסטירט געווארען, ביי דער קאנפראנטאציע מיט׳ן פאטער פון דערמארדעטען פיאטר פריטשאק איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז גורעק איז דער פאקטישער מערדער פון פריטשאקן ערשט אן האט זיך גורעק מודה געווען אין דעם מארד. ביי דער אויספארשונג האט ער זיך אויך מודה געווען אין די אלע פערברעכענס, וואס ר׳איז בעגאנגען. פריטשאק׳ן האט ער ערמארדעט דורך דער שטיקען, דעם טויטען קערפער האט ער אריינגעווארפען אין די קושאקעס און צוגעדעקט מיט צווייגען. דעם מארד האט ער אויסגעפיהרט צוזאמען מיט׳ן פערמשפטען יאנקאווסקי וועלכער איז געשטארבען אין דער תפיסה.

גאר בקרוב וועט פארקומען גורעקס מארד-פראצעס.

Dr. Z. RAKOWSKI

ספעציאליסט פאר

אויערען, נאז, האלז און לונגען-קראנקהייטען

11 ליסטאפאד 9 (קאנסטאנטינער)

טעל. 127-81

שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7

נעהמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17

פון 10—11 און פון 2—3 נאכמ.

אפטייקעז

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט בינאכט דיזשורירען: ק. לייגוועצ-בער (פרייהייטס-פלאץ 2), י. הארטמאן (מלינארסקא 1), וו. דאנילעצקי (פעטריקאווער 127), י. צימער (וואלטשאנסקא 37), פ. וואיטשיצקי (נאפיורקאווסקיעגא 27).

פאליטישע פראצעסען

(2) נעכטען איז אין היגען קרייז-געריכט פארגעקומען א פראצעס געגען 19-יעהריגען אברהם העכט, וועלכער איז בעשולדיגט געווארען פאר פערשפרייטען קאמוניסטישע אויפרופען.

העכט איז פערמשפט געווארען אויף 1 יאהר תפיסה.

* * *

(2) דער 18-יעהריגער גלאשטש איז נעכטען געשטאנען פארן קרייז-געריכט, ווערענדיג בעשולדיגט פאר קאמוניסטישע טעטיגקייט.

גלאשטש איז געווארען פער'משפט געווארען אויף 6 חדשים תפיסה.

זיך געווארפען אונטערן צוג

(2) אין קאלושקי האט זיך ארונטערגעווארפען אונטערן צוג דער ארבייטסלאזער סטאניסלאוו סטאשיאק. אין א האפנונגסלאזען צושטאנד האט איהם די כאנאטאווע אפגעפיהרט אין שפיטאל קיין לאדז.

ווער עס ווייסט

ביאגראפישע דאטען און די טעאטער-טעטיגקייט פון די אקטיארען און טעאטער-אונטערנעמער אברהם טראנטשיק און זקן מיליך, ווערט געבעטען וועגען דעם צו מעלדען אין אונזער רעדאקציע פאר'ן רעדאקטאר פון „טעאטער-לעקסיקאן“ זלמן זילבערצווייג.

לאה האכענבערג

נעכטען איז געשטארבען אין אונזער שטאט די חשוב'ע בירגערין לאה האכענבערג. זי האט זיך אויסגעצייכענט מיט גוטע מדות, זי איז געווען א מיטגליד פון פערשידענע פילאנטראפישע אינסטיטוציעס און אליין געטיילט צדקה בסתר. דער טויט פון דער חשוב'ער בירגערין האט ארויסגערופען אב'אויפריכטיגען טרויער ביי אלע, וועלכע האבען זי געקאנט. תנצבה.

Dr. med. H. LUBICZ

ספעצ. פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקה.

צעגעלניאנא 7, טעל. 141-32.

נעהמט אן פון 8–10 פריה, פון 12–2 נאכמ. און פון 5–8 אווענד, זונטאג פון 9–11 בייטאג.

אנגעשטעלטע מוזען זיין פער-זיכערט אין „זופ“

(2) ראפאל וואלניצקי, נאווא-טאַרגאָוואַ 11, האט געאַרבייט אין דער פירמע „וואט“, און מערץ 1933 איז וואלניצקי אוועק אין מיליטער-דינסט, נאכדעם ווי ער איז צוריקגעקומען פון מיליטער דינסט, האט איהם די פירמע נישט צוריקגענומען צו דער אַרבייט. צוליב דעם, האט ער זיך געוואַנדען נאך שטיצע אין „זופו“.

אין „זופו“ האט מען איהם דערקלערט, אז ער איז נישט געווען פערזיכערט, איבער דעם קען ער נישט בעקומען קיין שטיצע, און ער קען זיך ווענדען צו דער פירמע וועגען ענטשעדיגונג.

דאס אַרבייטס-געריכט האט וואלניצקין צוגעפסק'נט 324 זל. ענטשעדיגונג פון דער פירמע „וואט“.

נעכטען האט דאס אַפּעלאַציע-געריכט בעשטעטיגט דעם אורטייל פון אַרבייטס-געריכט.

טרויער-אקאדעמיע לכבוד ד"ר ז. בראמבערג-ביטקאווסקי

היינט אווענד ארדענט איין די ציוניסטישע ארבייטס-פארטיי „התאחדות“ אין לאקאל פון „וויזא“ א טרויער-אקאדעמיע צו דער צעהנטער יאהרצייט פון איהר ערשטען פארזיצענדען ד"ר בראמבערג-ביטקאווסקי.

אין דער אקאדעמיע בעטייליגט זיך רעד. יוסף לוי און ד"ר ז. עלענבערג. אין מוזיקאלישען טייל בעטייליגען זיך לילא קאראצינסקא און די מיטגל. פון דער העברעאישער סטודיע עדה זילבערמאן.

„ארץ-ישראל איז 20 יאהר ארום“

אויף דער דאזיגער טעמע וועט דער בעקאנטער רעוויזיאניסטישער פיהרער, וולאדימיר זשאבאטינסקי האלטען היינט, דאנערשטאג, דעם 30.3, 9 אווענד זיין צווייטען רעפעראט אין פילהארמאניע-זאל.

קאמוניקאט פון צייטונגס-פערקויפער-פעראיין פאמארסקא 15

אכטונג צייטונגס-פערקויפער!

לויט דעם אויפטראג פון פרעזעס פון דער צענטראלע ראטמאן און פרנס כ א ר י.

צוליב די היטלער-פאגראמען אין דייטשלאנד און צוליב דעם, וואס די גאנצע פרעסע אין דייטשלאנד איז א היטלערישע איז אויף אונזער פערוואלטונגס-זיצונג מיטוואך דעם 29-טען מערץ בעשלאסען געווארען:

1) צו פעראייניגען זיך צום אלגעמיינעם פראטעסט געגען די רדיפות געגען יודען אין דייטשלאנד.

2) אז קיין שום צייטונגס-פערקויפער זאל נישט האנדלען מיט די אויסגאבען, וואס קומען פון דייטשלאנד.

מיר בעטען אלע אונזערע מיטגלידער זיי זאלען זיך אונטערווארפען דעם דערמאהנטען בעשלוס.

מיט אכטונג די פערוואלטונג.

רעדאקטאר פון „העולם“ קומט קיין לאדז

דער בעקאנטער העברעאישער שריפטשטעלער און ציוניסטישער עסקן, הויפט-רעדאקטאר פון „העולם“, דעם ארגאן פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע, ה' משה קליינמאן פון לאנדאן, קומט מארגען פרייטאג קיין לאדז.

פרעמיערע „דאס כליזמרל“

מארגען אין פילהארמאניע

פרייטאג אווענד קומט פאר אין פילהארמאניע די פרעמיערע פון דער פרעהליכער אפערעטקע „דאס כליזמרל“ מיט גיזי היידען און שלמה פריזאמענט אין די הויפטראלען.

שבת ווערט געשפילט 3 פארשטעלונגען: 1 בייטאג „די קאמעדיאנטקע“, 4 בייטאג – „גאט פון נקמה“. אווענט – „דאס כליזמרל“.

ראדיא-פראגראם

דאנערשטאג, דעם 23 מערץ 1933

11,40 טאג-פרעסע. 11,50 קאמוניקאטען. 11,57 צייט-סיגנאל. 12,05 טאג-פראגראם. 12,10 גראמאפאן. 12,30 קאמוניקאט. 12,35 קאנצערט. 3,10 עקספארט-קאמוניקאט. 3,15 ווירטשאפטס-קאמוניקאט. 3,25 גראמאפאן. 3,35 צייטשריפט-איבערזיכט. 3,50 גראמאפאן. 4,25 לעקציע פראנצויזיש. 4,40 פארלעזונג. 5,00 גראמאפאן. 5,40 אקטועלע פארלעזונג. 5,55 טאג-פראגראם. 6,00 פארלעזונג פאר מאטאזשיסטען. 6,25 ידיעות. 6,35 לייכטע מוזיק. 6,45 לאדזער פאסט-קעסטעל. 7,00 פערשידענעס. 7.20 קאמוניקאט פון דער לאדזער האנדעלס-קאמער. 7,30 ליטעראַרישע פערטעל-שעה. 7.45 ראדיא-פרעסע. 8,00 לייכטע מוזיק. 8,55 ספארט. 9,00 קאמוניקאטען. 9,30 טראנסמיסיע פון ווארשא. 10,15 טראנסמיסיעס פון ווארשאווער „מארסקיע אקא“. 11,20 קאמוניקאטען. 11,25 טאנץ-מוזיק.

* * *

אויסלאנד

7,30 — בוקארעשט – אפערע. 7.30 – בערן – אפערע. 7,30 — לייפציג – קאנצערט. 7,35 – מינכען – אפערע. 8,00 – בעראמינסטער – קאנצערט. 8,10 – קאפענהאגען – קאנצערט. 8,30 – בודאפעשט – קאנצערט. 8,45 – רוים – קאנצערט. 10 – פאריז — קאנצערט.

טעאטער „סקאלא“

שרודמיעסקא 15

גאסטשפילען פון טעאטער

פעראייניגטע אקטיארען „פאקט“

אנפיהרונג:

זיגמונט טורקאוו אלעקס שטיין

היינט, דאנערשטאג, 9 אווענט

מארגען, פרייטאג, 9 אווענט, שבת, 9 אווענט

פייערליכע פרעמיערע

צום ערשטען מאל

אין קריזיס

(KRYZYS) קאמעדיע אויף נייעם פארם אין 3 אקטען פון אלטער קאציזנע. רעזשיסירט: א. מארעווסקי.

בעטייליקטע: אברהם מארעווסקי, קלארא סעגאלאוויטש, אלעקס שטיין, נעניא שליט, זיגמונט טורקאוו, צווא שטאקפעדער, א. איגנוועגטאזש, ק. גוטמאן, ד. האמבורגער, א. וואלפשטאט.

שבת, דעם 1. אפריל, 4 נאכמ.

פרייזען פון 60 גר. ביז 2.20

באנייאונג! באנייאונג!

מארפיום

(MORFINA)

סענסאצ. שטיק אין 4 אקטען פון ד"ר לודוויק הערץ. יידיש: יצחק טורקאוו. רעזשיסירט: זיגמונט טורקאוו. אין די הויפטראלען: זיגמ. טורקאוו—נעניא שליט

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער.

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי	–	–	–	76.60
3 פראצענטיגע בודאוולאנע			–	41.50
4 „		דאלארובקא	–	54.75
7 „		סטאביליזאציע (אמ.)		55.13
8 „		ווארשאווער פאנד-בריף		41.38
8 „		לאדזער	„ „	38.20
ענגלישע פונט	–	–	–	30.50
דאלאר	–	–	–	8.87
גאלד-דאלאר	–	–	–	9.08
גאלד-רובל	–	–	–	4.75

מעלדונג

אכטונג מיטגלידער פון טעקסטיל-פעראיין!

היינט 5 נאכמ. קומט פאר אגראַריוא 9, א פערזאמלונג פון די שטרייקענדע מיטגלידער פון פעראיין. טאג-ארדנונג: בעריכט פון שטרייק און פון דער קאנפערענץ אין ווארשא.

1663 די פערוואלטונג

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע

5-טע קלאס, 18-טער טאג

Zł. 5.000 na n-ry: 46067 64880 76384 107820.

Zł. 2.000 na n-ry: 7677 8834+ 11228 20262 21541 35103 42131 43881 56265 73467+ 89630 111494+ 112340 115201 119729 127251+ 144294.

Zł. 1.000 na n-ry: 1078+ 3436+ 8601 15331 17412 17890 21947 22950+ 29410 306536 40144+ 41532 446672 52079 53377 57607 67282+ 70124 77841 84778 87028, 90377+ 90984+ 92922+ 94963 96957x 97111 101486 114207 116631 118267 120550 122366 126760 130665 131046 133712 137138+ 138366 138965 143818 146026 146704.

Po 250 zł. na N-ry:

90 95 143 220+ 81+ 324 689 806+ 19 937 50 1057+ 339 40 64 409 55 649+ 729 58 823 65 96+ 900 93 2100 02+ 322 54+ 627 49 66 777 97 918 3066+ 193 244 334 476 583 661 72 81 93 859 73 4021 183 293 647 722 64 77 853 59 5019 582 84+ 6+ 13+ 24 706+ 93 813 46 74 87 6011 45 88 104 33 35+ 277 613 22 52 795 7163 89 218+ 99 434 82 570 799 825 64 971 8005 81 136 432 57 512 603+ 73 710+ 20 75 803 9013 143+ 236 38 316 599 928 90 10039 61+ 110 80 353 419 31 76 502 852 92+ 964+ 11089 136 66 99 471 636+ 59 717+ 21 822 36 907 20 94 12111 43 65 380+ 96 440 511 19+ 822+ 955 13082 239+ 526 646 14059 100 74 217 362 408 31 66 529+ 32 623 91 728 76 810 76 918 15081 257+ 605 19 45 772 861 16007 28 43 247+ 73 332 53+ 566 707 17189 275+ 302 16 770+ 823 71 952 18077 189 327 33 46 69 80 479 586+ 620 701 854 64 909+ 19198 357 88+ 419 51 844+ 940 77 20179 432 80 553 644 950 99 21058 102 256 362 460 521 30 48 69+ 77+ 659+ 74 92 746+ 814 94 22006 149 78 332+ 70 408 30 90 552 636 46 780 91+ 981 23039 66 127 89 237 302 45 85 440 99 580 671 81 776 85 813 34 73 86 978 24228+ 46 63+ 514+ 16 42 823+ 71 25139+ 258+ 375 84 435+ 40 524 691+ 779 26129 315 91+ 488 688 735 46 892+ 922 24 27230 69 308 40 48 424 648 958+ 28055 106 93 308 10+ 20 41+ 83 523+ 603+ 91 704 29109 87 729 74 804 948 30075 126 55 255 330 38 73 431 32 49 831 39 970 31005 13 101 96 204 460 70 634 81 715 822 35 980 32209 25 95+ 300 33 77+ 508 76+ 644 47 55 67 93 927 801 67+ 33057 67 326 407 44+ 531+ 731 91+ 34046 196+ 433 56 598 601 737 812 27 40 945 35202 80 318 434 53+ 761 87+ 997 36102 52 78 95+ 351+ 436 37 510 26 626 907 79 90 37047 108 67 208 325 44 46 496+ 636+ 795 834 933 59.

38123 72 228 34 95 390 446 511 76 890 39068+ 229 313 18 448 513 783 981 40020 148 232 674 718 28 804 08 63 41088 126+ 248 73 306 48 94 589 729 928 63+ 42162 364 98 636 740 810 917 55 94 43169 278 489 579 621 787 903 44021+ 34 113 359+ 421 502 78 96 97+ 606 739 53 74 841 53+ 930 99 45111 82 350 419 510+ 640 818 97 46011 23 144 49 75 515 25+ 602 712 36 98+ 870 47002 15 108 37 365 411+ 922 48015 106 28 206 09 38 82 92 487 738 918 89+ 49203 72+ 388 853+ 71 75 50085 143 66 357 699 817 68 992 51144+ 91 261 73+ 93 346 412+ 37 59 517+ 69 766 52217+ 75 320+ 73 91 447 77+ 623 53+ 796 800 68 53086 183 306+ 447 88 614 79 939+ 54043 90 140 73 300 20 451 65 68 669 846 89 916 30 55101+ 24 70 239 629 984 56083 176 208 300 47 83 416 25 57016 31 101 74 218 342+ 423 24+ 90 747 79 822 941 58349 58+ 60 631 777 815+ 35 904 46 59373 622 73 718 845 52 60042 66 111 483+ 500 679 764+ 923 75 61070 133 254 332 56 410 44 530 31+ 71 77 657 845 942 62154 83 215 39 51 399 576 844 97+ 63080 112+ 34 40 249+ 304+ 637 702 41+ 822 84 97+ 984 64009 54 76 249 57 95 447 51 71+ 507 15 61 622 28 65 86 816+ 959 65018 244 95 310 44 454 77 543 754 66063+ 79 530 604 741 99 864 67034+ 89 147+ 203 59 74 304 22 57 80+ 83 84 942 68208 33 41+ 65 71 90 309 58 91 469 539 59 688 705 813 929 88+ 69032 97 105+ 313 424+ 53 620 905 84 86 70105+ 287 376 89 403 50+ 621 710 16 71090 213+ 86 301 06 55 98 498 519 58+ 771 77+ 824 50 72009+ 213 14 534 94 726 27 69 99+ 886 965 85 73208 461+ 506 36 81 705 98+ 826 74026 52+ 71 101 03 22 48 64+ 97 251 304 33 413 1539 85 633 727 78+ 863 75026 161 71 220+ 31 448 89 90 514 693 794 851 66 919 56 97.

76025 371 901 23 41 77010 139+ 204 313 427 96 796 838 48 932 28 73 78117 65 204 59 378 546 664 766 885 79096 156 382 524 624 929 80029 108 23+ 287 366 622 84 94+ 718 42+ 832 81181 387 519 641 842 51 82075+ 80 893 459 612 14 930 51 83059 296+ 345+ 615 29 38+ 63 877 84097 219 358 419 21 744 897 85040 117 200 338 48 83+ 416 512 614 19+ 95 721+ 801 18 53 94+ 86034+ 64 178+ 410 92 546 729 833 949 87014+ 65 77+ 218 30 38 66 628+ 82 492 511 56+ 657 65 88107+ 53 57 352 85 593+ 645 793+ 95 89323 30 459 580 639 64 768 849 950 90011 212 584 621 53 73 851 52 94 916+ 91059 61 107 340 524 601 08+ 31 744+ 895+ 92031 32 175 343 508 604 713 77 820 33+ 62 73 93004+ 27 195 223 46 629 733 69 868 94007+ 09 14 63+ 74 163 248 93 360 83 98 560 65 937 96 727 95054 136 85 280 86+ 315 48+ 832 44 96003 30 166 292 477 88 786 96? 97120 28+ 90 295 314 24+ 66 94 452 96 780 812+ 29 939 92 98008+ 28+ 146 373 80 516 30 712 34 826 52 74 964 78 99045 78+ 148 202 327 410 557 98 655 965 100066 67+ 89 111 78 228 388 414 74+ 579 87 687 848 78 956 101089 250 82 343 404 11 654 62 82 97 774 78 826 43 102024 125 469 92 545+ 75 615 88 979 103068 102 56 327 92 425+ 503 27 97 781 979 104063 181 281 87 323 414 555 715 817+ 105049 106 18 25 87 452 70 540+ 50 642 745 868 906 23 40 81 10622 39+ 131 239+ 321+ 415 16 69 503 627 721+ 938 46 81 107047+ 132 270 322 28 481 701 16 809 910 108036 126 29 63 93 311 64 559 79 621 47+ 731 920 109030 143 70 72 237+ 343 68 400 61 717+ 83 827 28+ 110019 30 79 363 72 414 500 17 602 20 99 768+ 871 993 111015 92 104 240 432 74 593 655 78 813 112106 83 266 404 67 554 96 804 73 963 75 113162 260 306 72 78 82 508 80 656 898+.

114017 215 506 604 20 79 769 894 115094 148 286 346+ 49 84 417 56 824 642 50 718 79 892 938 116014 171 341 410 29 72 565 647 78 876 117034+ 103 26 43 46 234 662 938 50 118234+, 99 335 575 812 18 119045+ 83+ 115 304 22 23+ 72 481 524 44 629 73 867 78 120117 68 208 319 50 430 43 563 649+ 73 704 828 63 911 15 121057 83+ 341 531 39 628 43 703 41 895 909 122194 332 430+ 709 801 31+ 99 966 123039+ 91 20+ 78 89 298 92 437 55+ 94 605 69 773+ 908 22 44 55 124185 260 473 614 15 18 737 60 71 98 888 91 997+ 125056 176 88 93+ 251 337 67 429 77 98 660 87 746 827 126010 80 89 148+ 339 414 30 519 643 717+ 821 971+ 127024 56 86 253 64 69+ 71 324 415+ 29 726 52 886 98+ 903 10 24+ 128101 61 269 348+ 518 609 864 909 46 95 12910 238 542 607 20 759 69 885 130145 89 135 96 314 16 309 29 402 552+ 92 612+ 46 67 711 859 958 67 90 131089 332 522 667+ 709 52 64 839 54 906+ 132140 221 25+ 64+ 475" 781 908+ 41 76 79 133162 73 266 739+ 47 71 78 881+ 134104 51 242+ 72+ 347 423 36 51 622 27 57 809 78 80+ 83 910 135126 326+ 549 625 728 846 61 67 136017 102 46 321 75 51 38 46+ 137067 70 132 47+ 59+ 298+ 336 80 407+ 12 95 656 989 138174 286 488 649 94 763 93 868+ 82 83 984 98 139015 33 107 55 75 94 248 325 489 96+ 726 857 62 140064 125+ 266 82+ 321 445 84 551 603 44 703 72 831+ 919 131214 329+ 40 53 428 563 647 742 83 849 933 142133 257 97 10 57 518 29+ 30+ 38 94 656 741 879 916+ 143186 455 705 82+ 77 96 937+ 42+ 144172 288 327 61 452 62 764 812 74 145064 326 65 94 488+ 506 14 651 767 68 857 95 910+ 146015 210 11 43+ 381 545 649 68 86377 953+ 147023 27 39 50 308 57 506 30 75 602+ 74.

+ na numery z + premje, wysokość których ustalona będzie w ostatnim dniu ciągnienia 5-ej klasy.

רעכט און לעבן

יורידישע ביילאגע פון „נייעם פאלקסבלאט"

געריכטס טביעות פון פערלעגענע בעלי-חובות

די טעג איז דורכ'ן היגען שטעטישען געריכט אפגענומען געוואָרען שבועות פון דריי ערשטער גרופע בעלי-חובות, יודען און קריסטען, בנוגע זייער פערמעגענס-צושטאנד.

ס'האנדעלט זיך דאָ וועגען דער בעשטימונג, וואָס פיהרט איין אין אונזער עקזעקוציע-אָרדי-נאַציע דער אַרטיקעל 621 פון נייעם ציוויל-פראָצע-דור קאָדעקס.

לויט'ן דערמאָהנטען אַרטיקעל קאָן דאָס גע-ריכט אויפ'ן פערלאַנג פון קרעדיטאָר פעראָרדנען, אַז דער בעל-חוב זאָל צושטעלען אַ גענויע רשימה פון זיין פערמעגען און אויך בעלייגען אַ שבועה, אַז ר'האָט גאָר נישט פון זיין פערמעגען בעהאַל-טען און אַז די פאָרגעשטעלטע רשימה איז אַני-אמתדיגע און אויספיהרליכע.

די אינסטיטוציע פון פערמעגען-שבועות איז איבערגענומען געוואָרען פון דייטשען קאָדעקס און האָט די אויפגאַבע צו שיצען די קרעדיטאָרען מצד די יעניגע בעלי-חובות, וועלכע ריכטענדיג זיך אויף אַנ'עקזעקוציע, בעהאַלטען פריהער זייער פערמעגען אָדער פעראומעגליכען אויף וועלכען ס'איז נישט אַנדערען אופן אויסצומאָהנען פון זיי אַ חוב.

די סאַנקציע צו בעלייגען אַ פערמעגען-שבועה קאָן אָנגעוואָנדען ווערען נאָר אין איינעם פון די פאָלגענדע 2 פאַלען:

1) אויב ס'ווייזט זיך אַרויס פון זאַיענטשער-פראָטאָקאָל, אַז די פערנומענע חפצים וועלען נישט דעקען דעם גאַנצען שולדיגען חוב, אָדער צו די זעלבע פערנומענע חפצים דינגט אַרויס אַ בערעכ-טיגטע ווילאַנטשעידער-פרעטענזיע אַ דריטער פער-זאָן און דער בעל-חוב בעווייזט נישט קיין אַנדערע חפצים, וועלכע זאָלען גענוגענד בכדי צו דעקען דעם חוב.

2) אויב דער קרעדיטאָר בעווייזט, אַ וואַהר-שיינליך וועט דורך אַנ'עקזעקוציע זיין חוב נישט געלונגען אויסצומאָהנען, מעג אפילו די איגענט-ליכע עקזעקוציע נעמליך נישט האָבען אונטערגע-נומען געוואָרען.

דער פאָרשלאַג פון קרעדיטאָר צו בעפעה-לען דעם בעל-חוב צו בעלייגען אַ שבועה און אַ פערמעגען-רשימה בעטראַכט דאָס געריכט ערשט נאָך דעם, ווי ס'זיינען אויסגערופען און אויסגעהערט געוואָרען ביידע צדדים.

געגען דער החלטה פון געריכט מעג דער נישט צופרידענער צד דערלאַנגען אַנ'אַנקלאַגע. די שבועה ווערט אָפגענומען ערשט נאָך דער גע‌זעצ-קרעפטיגונג פון דער דערמאָהנטער החלטה.

ווי באַלד דער בעל-חוב שטעלט זיך נישט אויף דער אויפפאָדערונג פון געריכט אָדער ער ענטזאָגט זיך צו בעלייגען די געפאָדערטע שבועה, קאָן דאָס געריכט געגען איהם לויט'ן פאָרשלאַג פון קרעדיטאָר אָנווענדען אַ פריי־הייטליכע רעפרע-סיע אויף אַ טערמין פון 2 וואָכען, וועלכע קאָן אָבער כסדר איבערגע'חזר'ט ווערען אַזוי, אַז צו-זאַמען קאָן זי נישט לענגער דויערען, ווי 6 חדשים.

אין יעדען פאַל קאָן אַזאַ דעציזיע פערקלאָגט ווערען.

צום סוף דאַרף נאָך בעמערקט ווערען, אַז אויב ס'ווייזט זיך אַרויס נאָכ'ן בעלייגען די שבועה וועגען פערמעגענלאָזיגקייט, אַז דער בעל-חוב האָט אויסבעהאַלטען אַ געוויסען טייל פון זיין פערמע-גען, קאָן ער צוגעצויגען ווערען צו פעראַנטוואָרט-ליכקייט לויט'ן אַרטיקעל 284 פון נייעם שטראָף-קאָדעקס, וועלכער זעהט פאָר אַ שטראָף ביז דריי יאָהר תפיסה.

אי"נ.

וויכטיגע ענטשיידונגען פון העכסטען געריכט

געשעפטען מוזען ווערען נאך די האנדעלס-שעהן פערמאכט

די קאָלאָניאַל-קרעמערקע חיה ב—ש איז פער-משפט געוואָרען צו בעצאָהלען אַ געלד-שטראָף, אָ-דער צו גיין אָפזיצען עטליכע טעג אַרעסט פאַר האַנדלען אין די פערבאָטענע שעה'ן.

הגם קיין קונים האָט מען אין קריטישען מאָ-מענט אין קראָם נישט געטראָפען און די פער'משפטע האָט זיך פערענטפערט, אַז זי האָט דאָס געוועלב געהאַלטען אָפען, ווייל זי האָט עס געוואָלט דורכ-לופטערן, פונדעסטוועגען האָט דאָס קרייז-געריכט, וואוהין דער ענין איז דורך אַנ'אַפעלאַציע איבער-געגאַנגען, נישט גענומען אין אַכט איהרע טענות און דעם פסק דין פון דער ערשטער אינסטאַנץ בע-שטעטיגט.

חיה ב—ש האָט געגען אורטייל דערלאַנגט אַ קאַסאַציע, דאָס העכסטע געריכט האָט ערקלערט, אַז די פעראַנטוואָרטליכקייט פאַר האַנדלען אין די פערבאָטענע שעה'ן איז בכלל נישט אָפהענגיג פון אומשטאַנד, צי ס'האָבען זיך געפונען אין קראָם קונים אָדער נישט, נאָר אַז דאָס בלויזע אויפהאַל-טען אַ געוועלב אין די פערבאָטענע שעה'ן אומ-אָפהענגיג צוליב וואָס פאַר אַ סיבה, איז אפילו אַליין אויך שוין אַ בפירושע איבערטרעטונג פון געזעץ וועגען דער האַנדעלס-צייט.

אויף דעם סמך איז די קאַסאַציע אָפגעוואָרפען געוואָרען און אויף דער פער'משפט'ע איז אַרויפ-געלייגט געוואָרען די פליכט צו בעצאָהלען געריכטס-קאָסטען פאַר דער קאַסאַציע-אינסטאַנץ.

נישט אויף אלע סאנקציעס איז חל די אמנעסטיע

דער הויז-בעזיצער א. ס. איז אויפגעפאָדערט געוואָרען דורך דער בוי-מאַכט דורכצופיהרען אַ געוויסען רעמאָנט אין זיין הויז. ער האָט זיך פער-פליכטעט די פעראָרדנונג אויסצופיהרען אין משך פון אַ פעסטגעשטעלטער צייט.

דער בעשטימטער טערמין איז פאַריבער און דער רעמאָנט איז נישט דורכגעפיהרט געוואָרען. דער דערמאָהנטער הויז-ווירט איז דערפאַר צוגע-צויגען געוואָרען צו פעראַנטוואָרטליכקייט.

ער האָט זיך פערענטפערט, אַז די לאָקאַטאָרען צאָהלען איהם נישט קיין דירה-געלד און ממילא האָט ער נישט פון וואַנען צו דעקען די נויטיגע קאָסטען.

אויף זיינע טענות איז נישט געלייגט געוואָרען קיין אַכטונג ער איז פער'משפט געוואָרען אויף צוויי וואָכען אַרעסט און אַ חוץ דעם, איז נאָך דעצידירט געוואָרען, אַז דער נויטיגער רעמאָנט זאָל גע-מאַכט ווערען אויף זיין חשבון.

דער פער'משפט'ער האָט אַפעלירט אין קרייז-געריכט. דורך דער צייט איז פערעפענטליכט גע-וואָרען די אַמנעסטיע און די אַפעלאַציע-אינסטאַנץ האָט איהם דעריבער בעפרייט פון דער שטראָף און בעשטעטיגט די דעציזיע וועגען צוואַנגס-רע-מאָנט.

א. ס. האָט דערלאַנגט אַ קאַסאַציע. דאָס העכ-סטע געריכט, בעטראַכטענדיג די טעג דעם דער-מאָהנטען ענין. האָט ערקלערט, אַז די אַמנעסטיע איז חל בלויז אויף איגענטליכען גרונט און צוגאָב שטראָפען. אַ רעמאָנט דורכצופיהרען איז נישט קיין שטראָף, נאָר אַ התחייבות פון אַלגעמיינער בעדייטונג, אויף וועלכער אַנ'אַמנעסטיע קאָן נישט האָבען קיין אָנווענדונג.

אויך אין דעם פאַל איז די קאַסאַציע אָפגעוואָר-פען געוואָרען און דער פער'משפט'ער וועט נאָך מוזען בעצאָהלען געריכטס-קאָסטען.

א—ר.

איינציגע אויפקלערונגען וועגען דירות-עניבים

מאטיווען פאר אנ'עקסמיסיע

לויט די פערפליכטענדע געזעצען קאָן דאָס געריכט פעראָרדענען אַנ'עקסמיסיע צוליב אַ וויכ-טיגע סיבה.

דאָס געזעץ צייכענט אָבער נישט אָן קיין גע-נויע גרענעצען, וועלכע סיבות קאָנען בעטראַכט ווערען פאַר וויכטיגע. אמת, דער לאָקאַטאָרען-שוץ אוסטאַוו און דער ציוויל-קאָדעקס רעכענען טאַקע אויס אַ ריי'ה סיבות, וועלכע דאַרפען אָנערקענט ווערען פאַר וויכטיגע. די דאָזיגע רשימה איז אָ-בער נישט קיין אויסשעפליכע און ממילא איז דאָס געריכט אין יעדען בעזונדערען פאַל בערופען צו דעצידירען, צי די אָנגעגעבענע סיבה איז אַזאַ וויכטיגע, אַז זי זאָל בערעכטיגען אַנ'עקסמיסיע.

אַלענפאַלס קאָן נישט קוואַליפיצירט ווערען פאַר אַזאַ וויכטיגע סיבה דער אומשטאַנד, וואָס דער הויזווירט האָט אַליין נישט וואו צו וואוינען און דאַרף דעריבער פאַר זיך די אָנגעוויזענע דירה און אויך נישט אפילו דער אומשטאַנד, וואָס דער איינגעקלאָגטער לאָקאַטאָר בעזיצט אַליין אַ הויז און קאָן זיך דעריבער אַריינציהען אין זיין אייגען הויז.

גרונט צו העכערן דאס דירה-געלט

די קאָסטען, וועלכע אַ הויזווירט האָט אַריינגע-לייגט אין רעמאָנטירען אָדער איינריכטען אַ לאָ-קאַל קאָנען נישט דינען פאַר אַ גרונט צו העכערן דאָס דירה-געלד. אין דעם פאַל איז אַלס איינס, צי די אינוועסטיציע איז געווען אַ נויטיגע אָדער נישט און צי זי איז געמאַכט געוואָרען, נאָך איי-דער דער לאָקאַטאָר האָט געהאַט געדונגען די דירה אָדער שוין בעת ער האָט איהר געוואוינט.

אַנ'אַנדערע זאַך, אַז די אינוועסטיציע, נישט קיין נויטיגע, איז געמאַכט געוואָרען אויפ'ן פער-לאַנג פון לאָקאַטאָר. דעמאָלט קאָן דער הויזווירט יאָ פאָדערן אַנ'ענטשפרעכענדע העכערונג פון דירה-געלד.

רעכט פון לאקאטאר און סובלאקאטאר

דער לאָקאַטאָרען-שוץ אוסטאַוו מאַכט אין אַל-געמיין נישט קיין אונטערשיד צווישען אַ לאָקאַ-טאָר און אַ סוב-לאָקאַטאָר. די זעלבע רעכט, וואָס אַ לאָקאַטאָר געניסט מצד'ן הויזווירט, געניסט אַ סוב-לאָקאַטאָר מצד אַ לאָקאַטאָר.

אין איין פרט איז אָבער יאָ פאַרהאַן אַנ'אונ-טערשיד צווישען אַ לאָקאַטאָר און סוב-לאָקאַטאָר און בעמליך: אויב אַ הויזווירט פערלאַנגט למשל, פון אַ לאָקאַטאָר, אַז ער זאָל איהם פריי מאַכען די דירה און זיך איבערציהען אין אַנ'אַנדערע פאַ-סיגע דירה, וועלכע ער שטעלט צו זיין דיספאָזיציע איז ער עס מחויב צו טון בלויז אין געוויסע פאַלען. דאַגעגען אויב אַ לאָקאַטאָר פערלאַנגט פון אַ סוב-לאָקאַטאָר, אַז ער זאָל זיך איבערציהען אין דער דירה, וועלכע ער גיט איהם, מוז ער דערויף אַלע מאָל מסכים זיין, אַז נישט דראָהט איהם אַנ'עקס-מיסיע.

י. א.

אינטערעסאנטע בעשטימונגען פון נייעם ציוויל-פראצעדור קאדעקס

ווען דארף זיך נישט צושטעלען אנ'עדות צו א פראצעס?

אויב אַנ'אַרויסגערופענער עדות שטעלט זיך נישט אויף דער געריכטס-פערהאַנדלונג אָהן בע-רעכטיגטער סיבות, ווערט ער פער'משפט צו אַ געלד-שטראָף אין דער הויך פון 2 הונדערט זל. קוים שטעלט ער זיך אויך צום צווייטען מאָל נישט צו, ווערט די געלד-שטראָף געהעכערט ביז פינף הונדערט זל.

דער פער'משפט'ער עדות קאָן אין משך פון 7 טעג נאָכ'ן דערהאַלטען דעם פסק-דין בערעכטיגען זיין אָפוועזענהייט.

דער אומשטאַנד, אַז דער עדות וואוינט אויפען שטח פון אַנ'אַנדערען געריכטס-קרייז און זיין וואוינ-אָרט געפינט זיך אויף אַ מהלך פון איבער 50 קילאָמעטער פון אַרויסרופענדען געריכט גיט אַ גענוגענדען מאָטיוו זיך נישט צו שטעלען צו אַ פראָצעס און ממילא אויך בעפרייט צו ווער'ן פון יעדער שטראָף.

פרוב אויסצוגלייכען א סיכסוך

יעדער בירגער, וועלכער האָט אַ געוויסען סכסוך מיט אַנ'אַנדערען און וויל פערפיהרען געגען איהם אַ פראָצעס מעג מען אפילו דאַרפען דעם דאָזיגען פראָצעס פערפיהרען אין אַנ'אַנדערען גע-ריכט. קאָן זיך ווענדען מיט אַ מאָטיווירטע בקשה אין שטעטישען געריכט, וואו ס'וואוינט דער בעל-חוב, אַז ס'זאָל געמאַכט ווערען פריהער אַ פרוב דעם בעטרעפענדען סכסוך אויסצוגלייכען.

אויב ס'דערגעהט צו אַנ'אויסגלייך, ווערען די בעדינגונגען פראָטאָקולירט און דער פעראינטערע-סירטער צד קאָן זיך אויף זיי אויף אַנ'עווענטועלער געריכטס-פערהאַנדלונג פעררופען. דעסטגלייכען, ווערט אויך פראָטאָקאָלירט דער אומשטאַנד, אַז צו קיין אויסגלייך איז צוליב דער עקשנות פון אַנ-דערען צד נישט דערגאַנגען אָדער דער אַרויסגע-רופענער געגנער האָט זיך אויף דער אויסגלייך-פרוב פערהאַנדלונג נישט געשטעלט.

אין ביידע פאַלען קאָן דער פעראינטערע-סירטער צד אַרויסנעהמען געהעריגע בעשטעטי-גונגען און זיך אויף זיי פעררופען אויף דער בעטרעפענדער [illegible]יכטס-פערהאַנדלונג.

אין לעצטען פאַל קאָן דאָס געריכט אויפ'ן פאָרשלאַג פון אָנווענדענדען צד אַרויפלייגען אויפ'ן אָפוועזענדען געגנער די פליכט אומצוקערען די קאָסטען פון נישט געלונגענעם אויסגלייכס-פרוב.

מיר מאַכען בעזונדער אויפמערקזאַם אונזערע לעזער אויף דער וויכטיגקייט אין נויטיגע פאַלען ברייט אויסצונוצען די דאָזיגע פראָצעדור און בשום אופן נישט פריהער צו פערפיהרען קיין ציוויל-פראָצעס.

— לד.

סענסאציאנעלע חתונה און נאך סענסאציאנעלער גט

פון א לאדזער יודיש רייך פארפאלק

אין דינער צייט איז אין לאָדז פיל גערעדט געוואָרען וועגען דער געשיכטע מיט'ן רייכען אינ-דוסטריעלער, אינזשיניער פעליקס ד—ן, וועלכער האָט זיך פערליבט אין אַנ'אָרעמע איינפאַכע אַר-בייטערין פון זיין פאַבריק, אַנ'אַלטשטעטישען טאַנ-דייטערס אַ טאָכטער און מיט איהר חתונה געהאַט.

איבער 5 יאָהר איז שוין פערביי זייט די דער-מאָהנטע חתונה איז פאָרגעקומען און נישט געקוקט אויף די שאַרפע אונטערשיידען, האָט זיך דאָס דער-מאָהנטע פאָר-פאָלק אין משך פון דער גאַנצער צייט געלעבט זיך פריידליך און טריי.

אין איין פרט האָבען זיי זיך אָבער געפיהלט נישט גליקליך: זיי האָבען נישט געהאַט קיין קינ-דער און נישט בלויז די קינדערלאָזיגקייט, נאָר זייער גליקליך צוזאַמענלעבען איז נאָכמעהר געשטערט געוואָרען דורכ'דעם אומשטאַנד, וואָס פעליקס האָט געליטען אויף אַנ'אָרגאַנישע אומפעהיגקייט צו גע-שלעכטליכע בעציהונגען.

ביי אַ וועלט דאָקטוירים איז ער שוין אויסגע-וועזן, איהם קוראַציעס דורכגעמאַכט, קיין שום רפואה איז אָבער נישט ביכולת געווען צו שטאַרקען זיין מענערישקייט.

ביסלעכווייז האָט שוין דאָס פאָר פאָלק ש"ר געמאַכט מיט זייער ביטערען גורל און געווען אַ טרייסט אין פערוויילונגען, רייזעס און אין פילאַנ-טראָפישע טעטיגקייט.

לעצטענס איז אָבער פעליקס פרוי קראַנק גע-וואָרען און דאָקטוירים האָבען פעסטגעשטעלט, אַז איהר קראַנקהייט נעמט זיך פון אומנאַטירליכען געשלעכטליכען לעבען, זעהענדיג, ווי איהר קראַנק-הייט פראָגרעסירט און דער גרייכט שוין באַלד דער מדרגה פון לעבענסגעפעהרליכקייט, האָט פעליקס איינמאָל זיך צו איהר געוואָנדען מיט'ן פאָלגענדען פאָרשלאַג:

„טייערע רוזשע! מיין ליבע און איבערגעבענ-הייט צו דיר אונטערליגט נישט דעם מינדעסטען ספק און איך שטעל זיך נישט פאָר, ווי אַזוי כ'וואָלט אָהן דיר געקאָנט לעבען, פונדעסטוועגען בין איך גרייט מקריב צו זיין מיין גליק, אויב דאָס איז נויטיג פאַר דיין געזונד, איך האָב דעריבער בע-שלאָסען דיך צו גט'ן און גלייכצייטיג מאַטעריעל צו פערזאָרגען אַזוי לאַנג, ווי דו וועסט נאָר לעבען.

נישט פעליקס פרוי און אויך נישט איהר משפחה האָבען אין די ערשטע צייטען אפילו געוואָלט הערען פון דער דאָזיגער פראָפּאָזיציע, אַזוי ווי איהר געזונדצושטאַנד האָט זיך אָבער פאָרט כסדר פערערגערט און פעליקס איז נאָך עקשנות'דיגער צו איהר צוגעשטאַנען מיט זיין פאָרשלאַג, איז איהר ווידערשטאַנד געוואָרען שוואַכער און זי האָט צום סוף מסכים געווען.

מיט איניגע טעג צוריק איז טאַקע פאָר-געקומען דער גט. פעליקס האָט איבערגעלאָזט פאַר זיין געגט'ע פרוי אַ הערליכע איינגעאָרדענטע דירה און אַ גרויס הויז אויף וואָלטשאַנסקאַ-גאַס, פון וועלכען דריי פאָר-פעלקער אפילו קאָנען האָבען פרנסה ברֶיוח.

ארנום.

יודישע דיאַמאַנטערען אין בעלגיען

פיהרען באָיקאָט געגען דייטשלאַנד

דער בעלגישער „היטלער" האָט אויך געפּרובט העצען. — ווי אַזוי ער האָט מיאוס אָפּגעשניטען אויף אַ פערזאַמלונג. — פּלאַקאַטען מיט אַ האַקען־קרייץ. — אַנטלאָפענע דייטשע יודען אין בעלגיען.

אונזער בעלגישע „היטלערס" געהט עס עפּעס גאָר נישט פויגעלדיג; הלואי, אויף דעם סאַמאָראָדנעם היטלער געזאָגט געוואָרען... ביי אונז ברעכט מען זיי, פשוט, די ביינער.

דער בעלגישער היטלעריסטישער „פיהרער" איז אַ געוויסער יאַיס וואַן סעוערען. אַ געוועזענער דעפּוטירטער פון אַ פלעמיש שטעטעל רוסעלאַר. אַט דער דאָזיגער וואַן סעווערען וויל עס מיט כח איינפּלאַנצען די היטלעריסטישע „תורה" אין בעלגישען באָדען און גיט, אַפילו, אַרויס, צו דעם דאָזיגען צוועק אַ וואָכענבלעטעל מיטן נאָמען „היער פערדינאַסא!" — אַ מין „פעלקישען בעאָבאַכטער"...

פון צייט צו צייט פּרובירט דער בעלגישער היטלעריסטישער „פיהרער" זיינע כוחות און וויל צוזאַמען מיט זיינע פאַר ברוינע חברה־לייט פּראָוואָצירען עפּעס אַן אַנטיסעמיטישען סקאַנדאַל.

אַנומעלטען האָבען זיי געלאָזט צוקלעפּען אין אַנטווערפּען, איבערהויפּט אויף די גאַסען וואָס פיהרען צו די מעריק — געלע פּלאַקאַטען מיט אַן אויפשריפט: „קויפט נישט ביי די יודען!" די טעג ווידער איז ערשינען אַן אָריגינעלער אַפיש (אויך אַ געלער) מיט אַ האַקען־קרייץ פון איין זייט און מיט אַ מגן דוד, להבדיל — פון דער צווייטער אונטערן קעפּעל: „אַ מלוכה אָן יודען!" שטעהט מיט קדוש לבנה'דיגע אותיות: „טרייבט אַרויס די 350 טויזענד יודען פון לאַנד!" אונטערגעשריבען איז: „די אויטאָפּישע מלוכה". דער דאָזיגער „רעט זעלהאַפטער" אַפיש, איז געוואָרען אויסגעהאָנגען אויף די בעלעבסטע גאַסען פון יודישען ראַיאָן אין זענען טאַקע, כהרף עין אַרונטערגעריסען געוואָרען.

די אמתע מפּלה אָבער האָט דער בעלגישער המן „געכאַפּט" אין לובען, אינ'ם דאָזיגען שטעטעל האָט וואַן סעווערען אַ פּאָר אָנהענגער. אין כאַדי האָט ער עס געוואָלט האַלטען אַ „ספּיטש", אין מיטען דער רעדע האָט זיך אין זאַל פּלוצלונג אַריינגעריסען אַ מחנה סאָציאַליסטען מיט שטעקענס אין די הענד. אין זאַל האָט זיך אָנגעהויבען אַן אמת'ע מלחמה; עס זענען געפלויגען שטולען און בענקלעך. דער סוף איז געווען, אַ „היטלער" וואַן־סעווערען און זיינע צוויי „פיוניצער" פון פּרע־זידיום האָבען געקריגען צושפּאָלטענע קעפּ און אונטערגעהאַקטע ריפּען.

דעם בעלגישען „היטלער" און זיינע חבר'ים האָט מען, שווער פערוואונדעטע אויעקגעפיהרט אין שפּיטאָל; די פּאָליציי האָט פערהאַלטען אַ פּאָר שלעגער.

ווי געזאָגט, שפּילען די „היטלעריסטען" אין בעלגיען — אַ בעבעכדיגע ראָל און מען דאַרף זיי נישט נעמען ערנסט.

* * *

צווישען די יודישע דיאַמאַנטען־האַנדלער און פאָרשטעהער פון די דיאַמאַנט־קלובען אין אַנטווערפּען קומען פאָר בעראַטונגען וועגען אַ באַלדיגער אַקציע, כדי אַרויסצונעהמען די פאַבריקאַציע פון „קליין־ברילאַנט" און איבערהויפּט די גאַנצע דיאַמאַנט־אינדוסטריע פון דייטשע הענד. אין די „זיי־בען פעטע יאָהר" האָט זיך אַנטווערפּען געקענט פערגינען דעם „לוקסוס" אָבצוגעבען אַ טייל פון איהר דיאַמאַנט אינדוסטריע און לאָזען בעאַרבייטען שטיינדלעך אין דייטשלאַנד. מיט דער צייט האָט די דאָזיגע אינדוסטריע, וועלכע האָט געשטאַמט פון אַנטווערפּען, זיך צעוואַקסען אין דייטשלאַנד גאָר נישט אויף קאַטאָוועס און בעשעפטיגען ביים הייג־

(קאָרעספּאָנדענץ פון אַנטווערפּען)

טיגען טאָג א 10—12 טויזענד דייטשע אַרבייטער־ העבד.

עס וואָלט, נאַטירליך, געווען אַנ'אונזין, אַז יודען זאָלען געבען אַרבייט דייטשע פּאָגראָמשטשיקעס און לאָזען אַרומלויפען אַרבייטסלאָז היימישע, בעלגישע דיאַמאַנט אַרבייטער. עס איז דעריבער צו בעגריסען די אַקציע פון „אויטוואָרצלען" די דיאַמאַנט־אינדוסטריע פון דעם היטלעריסטישען דייטשלאַנד. די דאָזיגע אַקציע האָט שוין געבראַכט פרוכטען. עס זענען, נעמליך, געלאָזט געוואָרען אין גאַנג אַ סך שלייפערייען און עס האָבען שוין בעקומען אַרבייט, פיל אַרבייטסלאָזע דיאַמאַנט־אַרביי־טער אין אַנטווערפּען, יודען און פלעמער.

* * *

די צאָהל אַנטלאָפענע יודען פונ'ם דייטשען היטלער גיהנום קיין בעלגיען וואַקסט מיט יעדען טאָג. מייסטענס זענען עס גאַנצע ...ליעס, וועלכע האָבען איבערגעלאָזט זייער ... און גוטס" אויף גאָטס בעראָט און זענען ענטל...ען פון היטלעריסטישען טעראָר, וואוהין די אויגען האָבען זיי געטראָגען.

אין בעלגיען האָבען זיי נישט קיין שום קרובים אָדער פערוואַנדטע און געפינען זיך אין אַ שווערער לאַגע. זיי האָבען אויך שוועריגקייטען מיט בעקומען רעכט דאָ צו בלייבען.

א בעלגיער.

זי איז איהם געפעלען געוואָרען

(סקיצע)

פון ק. מיכאל.

שוין דעם דריטען טאָג האָב איך מיך אַרומגעשלעפּט איבער דער שטאָט זוכענדיג אַ צימער. קיין כאָסענדע האָב איך אַליין נישט געקענט געפינען, איך האָב געזוכט אַ צימער, וואָס זאָל זיין אי ריין, אי געמיטליך, אי נישט ווייט פון געשעפט, וואו איך אַרבייט, און די הויפּט זאַך — ביליג. ענדליך, האָב איך פאָרט, ווי מיר האָט זיך געראַכט, געפונען דאָס ריכטיגע.

דאָס צימערעל אַליין האָט געשיינט מיט ריינקייט און געמיטליכקייט. אמת, דער פּרייז איז פאַר מיר געווען אַביסעל טייערליך, דערפאַר אָבער האָט מיר דער באַלעבאָס, סיליווער, — אַ מאַן פון אַ יאָהר פופציג, — פערשפּראָכען, אַז פאַר אַ גאַנץ מעסיגען פּרייז קאָן איך ביי זיי בעקומען אויך עסען.

בשעת איך בין מיט איהם אַזוי געשטאַנען, קווענקעלדיג זיך און טראַכטענדיג, האָט זיך דערווייל הינטער דעם באַלעבאָס פּלייצע בעוויזען זיין טאָכטער, — אַ חנ'עוודיג, יונג פּנים'על מיט גרויסע, גרויע אויגען. פון דעם ערשטען בליק האָב איך באַלד דערפיהלט צו איהר עפּעס אַ בעזונדערע סימפּאַטיע. איך בין דאַן אַלט געווען צוויי און צוואַנציג יאָהר.

האָב איך גענומען דאָס צימער.

די באַלעבאַטים האָבען זיך אַרויסגעוויזען צו זיין זעהר שטילע און ליבע מענשען. אויסער דעם באַלעבאָס און זיין טאָכטער, איז דאָרט קיינער נישט געווען. דער באַלעבאָס פלעגט גאַנץ פריה אוועקגעהן אויף זיין אַרבייט, און די טאָכטער זייער פלעגט דעריבער דעם גאַנצען טאָג פערבלייבען אין דער היים. זי האָט געריינינגט, אויפגעראַמט די צימערען, געקאָכט, — אַנ'אַרבייטזאַמע און פלייסיגע ווי אַ ביהן. און דערביי האָט זי זיך אונטערגעזונגען לידעלעך, געזונגען, ווי אַ פייגעלע אין אַ שטייגעל.

איך האָב נאָר בעריערט, וואָס איך מוז יעדען טאָג אוועקגעהען אין געשעפט, וואו איך בין אַנ'אָנגעשטעלטער. אַ פּאָר מאָל האָב איך זיך טאַקע אַרויסגעדרעהט פון דער אַרבייט, אָנגעקלונגען אין געשעפט, אַז איך בין קראַנק, און דאַן האָבען מיר זיך מיט איהר צוזאַמען אַביסעלע נאַיוו געמאַכט, געשטיפט, געלאַכט, ווי געוועהנליך יונגע מענשען. עס האָט מיך געצויגען צו איהר, און איך האָב איהר דאָס אַרויסגעוויזען מיט אַלערליי מיטלען.

און איינמאָל האָב איך איהר געזאָגט:

— איי־ער פאַטער איז צו־שטרענג צו אייך. איהר געהט אין ערגעץ נישט אַהן איהם. איהר זעהט נישט קיין יונגוואַרג... היינטיגע צייטען איז זעלטען צו געפינען אַזאַ מיידעל.

זי האָט געשוויגען, רייבענדיג עפּעס אַ מעטאַלענעם טיי־קעסעל, און האָט נידעריג אַראָפּגעלאָזט דעם קאָפּ.

איך האָב ווייטער גערעדט:

— ליבינקע, דו געפעלסט מיר, ווי קיין איין מיידעל פאַר דיר, איך ליב דיך!

און איך האָב זי געוואָלט אַרומנעמען און אַ קוש טאָן, ווי איך פלעג געוועהנליך טאָן מיט אַנדערע מיידלעך, וואָס זענען מיר געפעלען. איך האָב שוין מיט זיכערקייט אויסגעשטרעקט די הענט צו איהר, מחמת עס איז ביי מיר קיין ספק נישט געווען, אַז איך געפעהל איהר אויך. סוף כל סוף בין איך דאַן אַלט געווען בלויז צוויי און צוואַנציג יאָהר... אָבער, צו מיין גרויסער ערשטוינונג, האָט זי פּלוצים צו־שראָקען א געשריי געטאָן. דער טיי־קעסעל איז איהר אַרויסגעפאַלען פון די הענט, און זי איז פערשוואונדען געוואָרען, אַנטלאָפען צו זיך אין צימער אַריין און האָט זיך דאָרטען פערמאַכט.

„ס'איז מאָדנע מיידעל! אַ פעסטונג — נישט צוצוטרעטען צו איהר!" — האָב איך געטראַכט: דער ווידערשטאַנד איהרער האָט מיך נאָך שטאַרקער צו־געהיצט, און איך האָב בעשלאָסען נישט צו וואַרטען מעהר, און טאַקע באַלד דעמזעלבען טאָג בעטען ביים פאָטער די האַנט איהרע, מאַכען אַ חתונה־פּאָר שלאַג.

— ה' סיליווער! — האָב איך געזאָגט — איך האָב מיט אייך געוואָלט איבערעדען וועגען אַ זעהר וויכטיגען ענין. איהר זענט זעהר א ליבער מענש, הגם אַביסעלע אַ צו־שטרענגער, לויט מיין מיינונג. דאָך שטערט דאָס מיר נישט צו זיין דרייסט און אָפענהאַרציג מיט אייך. איך בין אַלט צוויי און צוואַנציג יאָהר, נאָר איך מאַך אַ לעבען, פערדין נישקשה'דיג, ס'וועט קלעקען אויף צוויי... מיט איין וואָרט... איך האָב ליב אייער טאָכטער און בעט איהר האַנט!...

— וואַ־וואָס פאַר אַ טאָכטער? — האָט ער שטאַמלענדיג אַרויסגערעדט, אָנשטעלענדיג אויף מיר צוויי קליינע שטעכיגע אויגען.

— ד... דאָראָטי! — האָב איך אַרויסגעמורמעלט, שוין אינגאַנצען אַ צוטומעלטער, וואָרים אויף אַזאַ אָפּשניט האָב איך מיך נישט אָנגעהויבען צו ריכטען.

— זי איז נישט קיין טאָכטער מיינע! — האָט ער פּלוצלינג אַ קוויטש געטאָן, ווי אַ פּויי — איהר פערשטעהט? זי איז מיין ווייב! אַ ווייב! אַ ווייב! אַ ווייב! — האָט ער געקוויטשעט מיר גלייך אין פּנים אַריין — און איהר, זענט א צודרעהטער, צי אַ ליך, צי פשוט אַ נאַכאַל! — און ער האָט זיך האַסטיג אַ לאָז געטאָן צו דער טיר. נאָר אין דער טיר שוין האָט ער זיך מיט אַ מאָל אָפּגעשטעלט, האָט זיך אַ דרעה געטאָן צו מיר מיט זיין בלאַסען פּנים און מיט די רויטע אויגען און האָט אָפּגעצעהלט ווערטער:

— איהר וועט מוחל זיין און טאַקע מאָרגען בעפרייען דאָס צימער!

מיר דאַכט זיך, אַז איך בין די גאַנצע נאַכט אָפּגעשטאַנען אויף דעם זעלבען אָרט, וואו איך בין געשטאַנען בשעת דער באַלעבאָס האָט מיר אַריינגעשריען אין פּנים אַריין: „אַ ווייב! אַ ווייב! אַ ווייב!"

צומאָרגענס איז דאָראָטי אַ לאַנגע צייט געזעסען ביי מיר אין צימער און האָט געוויינט. מיר האָבען ביידע געוויינט. געוויינט און געקושט זיך מיט קושען געזאַלצענע פון טרעהרען.

זי האָט מיר דערצעהלט, אַז, זעהענדיג מיין טעות, האָט זי זיך געשעהמט מיר צו זאָגען, אַז זי איז נישט די טאָכטער, נאָר דאָס ווייב פון אַ מענשען, וואָס איז צווייגמאָל אַזוי אַלט, ווי זי. זי האָט מיר דערצעהלט, אַז ווען איהר מוטער איז געשטאָרבען און זי איז געבליבען אַ קליינע יתומה, האָבען די קרובים איהרע זיך געאיילט איהר חתונה צו מאַכען...

דאָס איז געווען אַ טרויעריגע און, מעגליך, נישט קיין נייע מעשה. אָבער פאַר מיר, ביי מיינע צוויי און צוואַנציג יאָהר און ביי דער יונגער ליבע מיינער צו דאָראָטי'ן, איז די געשיכטע געווען ניי און שרעקליך.

איך האָב זיך אַרויסגעצויגען פון דאָרט.

היינט און פאָלג. טעג!

גרויסע הערצער־פּאַראַדע!!!

„CZEMP"

אין די הויפּט־ראָלען:

Wallace Beery, Jackie Cooper

רירענדע דראַמע פון אונענדליכער ליבע.

אויסערן פּראָגראַם: קלאַנג־צוגאַבע און לאַנד־אַקטואַליטעטען.

פאַר שולען און געזעלשאַפטען ספּעציעלע סעאַנסען אויף בעשטעלונגען צו פערקלענערטע פּרייזען. :—: דער איינציגער פילם, וואָס איז דערלויבט דורכ'ן מיניסטעריום פאַר יוגענד און קינדער.

אָנהויב אין געוו. טאָג 4.30 נאָכמיטאָג. שבת און זונטאָג — 12 אַ זייגער ביי טאָג פערקלענערטע פּרייזען פון די פּלעצער. הנחה־בילעטען גילטיג אָהן בעגרענצונג.

ר. איזראעל

משפחות אין פלאַמען

סענסאַציאָנעלער ראָמאַן פון יודישען פאַמיליען־לעבען

(132

אפשר וואָלט איהר שוין ענדליך אָפּגעשטעלט אייער אכזריות בנוגע מיר. איך זאָג אייך ערנסט, אַז כ'וואָלט אַזוי שטאַרק געוואָלט מיט אייך זיך בעקענטער בעקענען...

— דאָס איז אַלץ נישט אויף איצט. אויב איך וועל אייך נאָך עפּעס דאַרפען, וועל איך זיך צו אייך ווענדען, דערווייל דאַנק איך אייך פאַר אַלץ און זאָג אייך אויף ווידערזעהען

— גוט, וואָס איהר זאָגט אויף ווידערזעהען, ס'האָט געקאָנט זיין נאָך ערגער...

די באַראָנין האָט אויפגעלייגט דאָס טרייבעל און גלייך פון טעלעפאָן איז זי צוגעגאַנגען צו איהרע זאַכען און אָנגעהויבען איילינג איינצופּאַקען אין אַ וואַליזע פערשידענע וועש־מלבושים, ס'האָט בעמאַכט אַנ'איינדרוק, אַז זי איילט זיך שטאַרק ער־געץ אויעקצופאָהרען, זי האָט איינגעפּאַקט אַ קליי־נע וואַליזע, גוט נאָכגעקוקט אין דעם פּאָהרפּלאַן וואָס זי האָט געהאַט ביי זיך אין האַנדבייטעל, אַראָפּ אין גאַס און אַריינזעצענדיג זיך אין אַ טאַקסובקע האָט זי זיך געהייסען אָפּפיהרען צום באַהן־הויף, זי איז אַריין אין דער באַהן מיט'ן פעסטען בעשלוס צו קומען צו מרימען און דאָרט שוין איינמאָל פאַר אַלעמאָל מאַכען א סוף צו דעם אַלעם געהיימניש־פולען און רעטזעלהאַפטען וואָס קומט פאָר אין די עטליכע משפחות וואָס געפינען זיך אין פלאַמען

זי האָט דאָס אָבער געמוזט מאַכען פאַרזיכטיג, אַז ס'זאָלען נישט קומען קיין שום איבעראַשונגען און קיין פלוצלונגע אויפטרייסלונגען, דעריבער איז זי אָנקומענדיג אין שטעטעל שפּעט אין אָווענד אוועק אין האָטעל, כדי איבערצונעכטיגען און אויף מאָרגען באַלד אינדערפריה האָט זי געריכטעט אוועקצוגעהען, אויפ'ן אָנגעוויזענעם אַדרעס, צו מרימען. די באַראָנין איז די דאָזיגע נאַכט זעהר גוט אָדורכגעשלאָפען, זי איז געווען פולשטענדיג רוהיג מיט די בעסטע האָפנונגען צו מאַכען צו אַלעם א סוף און אָנהויבען א רוהיגען לעבען

נישט בעשערט איז אָבער דאָס געווען די באַ־ראָנין, באַלד אינדערפריה איז זי אויפגעשטאַנען אין בעסטען הומאָר און שטימונג, זי האָט זיך אָנגעטון ווי ס'פּאַסט פאַר פריהלינג. איהר הערליכע קליידונג האָט זי געמאַכט נאָך שענער ווי זי איז ווירקליך געווען, דאָס איז געווען די שענקייט און הערליכקייט אליין, אונטערזונגענדיג איז זי אַוועק הינטער דער שטאָט נאָכפרעגענדיג זיך אויף דעם אַדרעס, וואָס זי האָט געהאַט פון אויספאָר־שונגס־ריכטער ביאַלאָפּאָלסקי מ'האָט איהר דאָס באַלד אָנגעוויזען, דער צופאַל האָט אָבער געוואָלט, אַז די באַראָנין זאָל אָנקומען צו מרימען פונקט אין דעם מאָמענט, ווען ס'איז פאָרגעקומען דאָס לייד'נשאַפטליכע געשפּרעך צווישען מאַרעקן און מרימען באָכדעם ווי „מאיר באָמבעל" איז פון דאָרט אוועק. די באַראָנין האָט אַפילו נישט געקענט חושד זיין, אַז זי וועט האָבען אַזאַ נישט אָנגענעהמע בעגעגעניש ס'איז אָבער שוין געווען פערפאַלען, זי איז שוין געווען אין צימער און האָט זיך שוין נישט געקענט צוריקציהען, ביידע האָבען זי דערקענט סיי מרים און סיי מאַרעק און זיי זענען געבליבען שטעהן ווי פערבליפט, די באַראָנין האָט זיך אָבער נישט געטאָרט פערלירען און זי האָט געמאַכט דעם אָנשטעל, ווי זי וואָלט גאָרנישט פערשטאַנען.

— ענטשולדיגט פריילין ווייספעלד, האָט זי געזאָגט ווי איך זעה בין איך געקומען נישט אין דער ריכטיגער צייט, איך וועל קומען אַנ'אַנדערש מאָל

— אָבער ענטשולדיגט, האָט מרים געזאָגט, זייענדיג צופרידען, וואָס אימיצער האָט געשטערט איהר געשפּרעך מיט מאַרעקן — איהר שטערט מיר גאָרנישט, איך בין מיט גאָרנישט פערנומען.

די באַראָנין האָט דערווייל שוין געהאַט גענוג צייט, כדי צו אָבסערווירען מרימען, זי האָט שוין געהאַט גענוג צייט צו בעמערקען, אַז מרים הויבט שוין אָן רייף צו ווערען אויף צו ווערען אַ מוטער, פערשטעהט זיך, אַז די באַראָנין האָט געוואָלט וואָס מעהר איינשפּאַרען מרימען, וועלכען ס'איז פערדרוס אָדער עגמת נפש, די באַראָנין האָט דעריבער אָנגענומען מרימס אידעע אַלס הסכמה, אַז זי קען בלייבען און האָט זיך גלייך געווענדעט צו מאַרעקן.

— איך רעכען, אַז איהר דאַרפט מיך דערקענען, האָט די באַראָנין געזאָגט צו מאַרעקן מיט אַ סאַרקאַסטישען שמייכעל

— יאָ, איך דערקען אייך, האָט מאַרעק שטיל געענטפערט

— איך האָב דאָס רעכט צו זאָגען, אַז איהר זענט נישט קיין דזשענטעלמען

— יאָ, איהר האָט דאָס רעכט אַזוי צו זאָגען, האָט מאַרעק ווייטער געענטפערט

— און איך האָב דאָס רעכט צו פרעגען פאַר וואָס איהר זענט נישט קיין דזשענטעלמען?

— ווייל איך האָב זיך אינגאַנצען פערגעסען.

— דאָס איז נישט קיין ענטפער פאַר קיין דער־וואַקסענעם מענשען, דאָס איז אַן אויסרייד פאַר אַ חדר יונגעל

מאַרעק האָט ווירקליך נישט געהאַט וואָס צו ענטפערען, ערשט איצט האָט ער זיך געוויזען דער־מאָהנט, וואָס ער האָט צוגעזאָגט דער באַראָנין, און פאַרוואָס ער האָט ביי איהר גענומען א גרויסע סומע געלד, ער איז געווען זיכער, אַז די באַראָנין האָט איהם נאָכגעפאָרשט און האָט זיך איבערצייגט, ווי אַזוי ער האָט געהאַנדעלט און טאַקע צוליב דעם איז זי דאָ אַהערגעקומען

— איך בין גרייט זיך מודה צו זיין, אַז איך האָב זעהר שלעכט געהאַנדעלט, אָבער איך בין גרייט אייך צוריקצוגעבען דאָס געלד וואָס איהר האָט מיר געגעבען

— און איך בין נישט גרייט אייך צוריקצוגעבען אייער וואָרט, דאָס וועל איך קיינמאָל נישט טון. איהר האָט מיר געגעבען א וואָרט און איהר מוזט עס האַלטען, אָהן שום בעוואָרענישען און אָהן שום פאַרבעהאַלטען, איך האָב נישט מיט אייך געפיהרט קיין שפּילען און נישט געשפּילט קיין קאָמעדיעס, איך האָב געטון א זעהר ערנסטע זאַך און איך מוז זי דערפיהרען ביז'ן סוף, איהר האָט דאָס פערשטאַנען אָדער נישט? איהר זענט פולשטענדיג גערעכט, האָט מאַרעק געענטפערט.

(פאָרטזעצונג קומט)

טעלעגראַמען

אודיענצען ביים פּוילישען אויסערן-מיניסטער

וואַרשאַ, 29 (טעלעפאָניש).

דער מיניסטער בעק האָט היינט אויפגענומען דעם אַמעריקאַנישען אַמבאַסאַדאָר, לאַמאָט-בעלינג, און דעם אונגאַרישען געזאַנדטען מאַטוסקאַ.

טראַמוואַי-שטרייק אין לעמבערג

לעמבערג, 29 (טעלעפאָניש).

נעכטען איז אין די לעמבערגער טראַמוואַיען אויסגעבראָכען אַ שטרייק, מחמת דעם, וואָס די דירעקציע האָט איינגעפיהרט אַ נייעם אַרבייטס-רעגולאַמין.

האַלב 9 זענען די טראַמוואַיען אין דער שטאָט נישט אַרויסגעפאָהרען.

אַנ'אַטענטאַט אויפן פּרינץ און-אועלס

לאָנדאָן, 29 (ספּ. טעל.).

דער פּרינץ און-אועלס האָט היינט געפאַרשט די אַרבייטסלאָזיגקייט - פערהעלטענישען אין גלאַזגאָו.

בעת ער איז געפאָהרען אַ ...

אַנ'אומבעקאַנטער געוואָרפען אין איהם אַ שטיין, וואָס האָט געטראָפען אין אויטאָ און אויסגעהאַקט אַ שויב.

אין גלאַזגאָו זענען איצט פאַרהאַן 50 פּראָצענט אַרבייטסלאָזע.

זעלבסטמאָרד פון אַ בעריהמטען רומענישען גענעראַל

בוקאַרעשט, 29 (ספּ. טעל.).

אין קראַיאָוואַ איז היינט בעגאַנגען זעלבסטמאָרד דער אָנפיהרער פון 1 קאָרפּוס פון דער רומענישער אַרמעע און גענעראַל-סעקרעטאַר פון קריגס-מיניסטעריום, גענ. פּאָפּעסקאַ.

די סיבה פון'ם זעלבסטמאָרד איז דערווייל נישט פעסטגעשטעלט.

די ווירטשאַפטליכע קאָנפערענץ

לאָנדאָן, 29 (ספּ. טעל.)

דער דיפּלאָמאַטישער בעריכט-אָפּגעבער פון „מאָרנינג-פּאָסט" איז מודיע, דאָס עס ווערען געמאַכט בעמיהונגען, אַז די ווירטשאַפטליכע וועלט-קאָנפערענץ זאָל זיך קאָנען פערזאַמלען פאַר'ן 15. יוני, ד.ה. איינ'ם טאָג ווען עס וועט פעליג ווערען די קומענדיגע ראַטע פון די אַמעריקאַנער חובות.

אין לאָנדאָן דריקט מען אויס די האָפנונג, אַז דער פּרעזידענט רוזוועלט וועט אַרויסגעבען אַ ציטווייליגען מאָראַטאָריום, און אַז די אַמעריקאַנער קאַפּיטאַליסטען, וואָס וועלען אַרויסגערוקט ווערען בעת דער קאָנפערענץ, וועלען דערמעגליכען דעפינִיטיוו צו ערלעדיגען דעם ענין.

צו דער היינטיגער פּרעמיערע

פון אַלטער קאַציזנע'ס „אין קריזיס" אין „סקאַלאַ"-טעאַטער

עס איז אַ בעוואוסטע זאַך אַז אין יודישען טעאַטער רעפּערטואַר זענען קאָמעדיעס אַ זעלטענע און במילא געוואונשענע דערשיינונג, אויסער פּרץ הירשביינס קלאַסישע קאָמעדיע „גרינע פעלדער", פּינסקי'ס „יענקעל דער שמיד" און שלום אַש'ס „לאַנדסמאַן" האָט דער יודישער שוישפּילער לחלוטין נישט געהאַט קיין פעלד צו אַנטוויקלען זיינע פעהיגקייטען אין דער אייגענטליכער קאָמעדיע, פּ... האָבען בעזונדערע בעגריפען: „טראַגעדיען" און „קאָמעדיען" אין אַמאָליגען טעאַטער זענען עס געווען פערשידענע עקספּלואַטאַציעס פון שוישפּיל-קונסט און מען מוז מודה זיין, אַז אין יודישען טעאַטער איז די מאָדע פון קאָמעדיע געוואָרען אויסגעדראַ"ט און פערגעסען.

אַלטער קאַציזנע וועלכער האָט פאַר דער ביהנע אָנגעשריבען עטליכע ווערק פון רייכען סצעני'שען קאָלאָריט, מאַכט מיט זיין נייעם ווערק („אין קריזיס") אַ פּרוב צו בעריכערן אונזער רעפּערטואַר מיט אַ ריינער, עלעגאַנטער, לייכטער שפּילעוודיגער קאָמעדיע, וועלכע איז געבויט אויף די סתירות פון אונזערע טעג, שילדערנדיג די צרות פון היינטיגען סוחר, ביי וועלכען אַלע געפיהלען געדאַנקען און פערלאַנגען זענען פערזונקען, געוואָרען אין תהום פון „פּראָטעסטען", „עקזעקוטאָרס" און „קאָמאָרניקעס" אַזוי אַז עס האָט פערשטעלט איהם זיין גאַנץ לעבען און עקזיסטענץ.

קאַציזנע'ס „קאָמעדיע אָבער נישט פּאַרס" (אַזוי רופט דאָס ווערק דער דיכטער אַליין) פאָדערט שוישפּילער פון וועלט-פּעהיגקייטען, זיינע ראָלען — פּונקט ווי אין פּאָפּולערען „יוכוס" און אין'ם נאָך נישט געשפּילטען מייסטערווערק, „הורדוס" — פאָדערען פון שוישפּילער פּילזייטיגקייט, דאָ מוזען זינגען אַלע סטרונעס פון מענשליכען האַרצען, כדי דאָס ליד פון צער און די פאַרבען פון חוזק זאָלען פון די ביהנע-ברעטער אַריבערגעהן צום צושויער אין דער פולער מאָס און מאַכען איהם לאַכען און וויינען, פיהלען און דענקען.

אַלטער קאַציזנע שרייבט טעאַטער-שטיק נישט פאַר ביכער-שענק און נישט פאַר ביבליאָטעקען, ער ווערט אָנערקענט פון לעבעדיגע שוישפּילער אינטערעסען און מאַכט מיט זיין יעדען שטיק צאַפּלען און וויבריר'ן די הערצער פון אַקטיאָרען.

אין „סקאַלאַ" טעאַטער, וואו דער „קריזיס" געהט היינט צום ערשטען מאָל, ווערט דאָס שטיק אויפגעפיהרט אונטער דער רעזשי פון אברהם מאָרעווסקי מיט'ן אָנטייל פון קלאַראַ סעגאַלאָוויטש, זיגמונט טורקאָוו, גענִיאַ שליט און אַלעקס שטיין. יודיש טעאַטער שמירט די רינגען פון דיין קיום אין אייביגען פלאַם פון דחקות, בויט און שטערט נסיונות, מיר וועלען ווינשען דעם ספּעקטאַקל אַז מאָרעווסקי זאָל איינגעפלעכטען אין קראַנץ פון יודישע קונסט נאָך אַזאַ בלום ווי זיין אַלטער „דוכוס" און דער „פּאַקט" זאָל אין סאַציזנעס נייעם ווערק געפינען זיין ערשטען אמתען תיקון. אויב די מוזע פון דיכטער און שוישפּילער וועט דאָס געלעכטער מיט אַ טרער בעשפּריצען, זאָל דאָס זיין אַ טרעהר פון טריסט ווייל קונסט איז אַ טרייסט און ווען דער יודישער צושויער וועט אויף די פאַרשטעלונגען פון „קריזיס" אַביסעל פערגעסען אָן קריזיס, אויפ'ן גאַס און אין דערהיים, דאַן וועט זיין סיי קמח סיי תורה און מיר וועלען האָבען צו פערצייכענען אַ דאַטע אין פּינקס פון יודישען טעאַטער.

ארטאָפּעדישער אַנשטאַלט

פּראָטעזען, גאָרסעטען, אָר־טאָפּעדישע אַפּאַראַטען פאַר פּלאַטע פיס, שמערצען פון שווערע פלאַטפוס-איינלאַגען בעגען פיס. שמערצען מיט נאָך גיפּס-אָבדרוק.

Dr. med. Lubicz i. Villy Simonović

פּיעטריקאָווער 119. טעל. 231-81

אַלגעמיינע ציוניסטען

וועלען זעלבסטשטענדיג געהען צו די וואַהלען צום 18-טען ציוניסטישען קאָנגרעס

קראָקאָ, (יט"א). דעם 25. ה. ח. איז אין קראָקאָ פאָרגעקומען אַ זיצונג פון דער לייטונג פון וועלט-פערבאַנד פון די אַלגעמיינע ציוניסטען. נאָכ'ן אויסהערען דעם בעריכט פון דער טעטיגקייט פון פּרעזידיום, וואָס איז אָנגעגעבען געוואָרען דורך ד"ר י. שוואַרצבאַרד און נאָכ'ן אָננעהמען דעם בעריכט צו קענטניס, זענען בעהאַנדעלט געוואָרען אַ רייהע פּראָגראַמאַטישע און אַקטועלע פראַגען פון דער בעוועגונג. עס איז אָנגענומען געוואָרען אַ בעשלוס, אַז די אַלגעמיינע ציוניסטען זאָלען זעלבסטשטענדיג געהן צו די וואַהלען. כדי צו בעקומען אַ שטאַרקע און דאָמינירענדע רעפּרעזענטאַנץ אויף דעם ציוניסטישען קאָנגרעס.

אין די ווייטערע בעשלוסען זאָגט זיך אַרויס די לייטונג פון פערבאַנד פאַר אונטערשטיצען די בעוועגונג פון אַלגעמיינעם החלוץ און פאַר פערטרעטען די ציוניסטישע אינטערעסען אין דער ריכטונג פון שטאַרקער שטיצען די עליה פון מיטעלשטאַנד.

בעזהשי"ת

באתי להודיע בשער בת רבים, כי נמצא אצלי

מצה שמורה

בקמח שנטחן בלי עליוואַטאָרען, אפוי' בתכלית ההידור והזהירות

כשר למהדרין מן המהדרין.

נפתלי צבי ליובאָווני

זאַוואַדזקאַ 26 או 7.

קליינע אַנאָנסען

1 זלאָטי

אַנאָנס ביז 15 ווערטער

פערשידענעס

אַכטונג, טריקאָ- און וועש-נייערינס! איך נעהם אָן לערער צו שלייפען אויף מאָטאָראָווע מאַשינען מיט ברענגען און אָפּשיקען אַהיים. ביליגע פּרייזען, ביי ווישעגראַדזקי, פּאָלנאָצנאַ 29 פּראָנט, 1-טער שטאָק. 1662

ראַקאַלען

אין בעסטען האַנדעלס-פּונקט איז אָפּצוגעבען פון זאָפאָרט אָהן אָפּטרעט-געלד אַ געוועלב מיט אַ גרויסען לאַגער, אָדער אָהן אַ לאַגער, ווי אויך אַ פּראָנט-קעלער פאַר אַ געוועלב. צו ערפאַהרען קאָשטשעלנאַ 3, ביים ווירט, 4. שטאָק פון 6—8 אָוועגד. 1654

אַ בעקוועהם אָרט צו שלאָפען פאַר 1 אָדער 2 יונגעלייט איז אָפּצוגעבען. פּאָמאָרסקאַ 14, אָפּיצינע, 2. שט. לאַסקי.

צו פערדינגען אַ לעהר צימער פון זאָפאָרט דירעקט פון ווירט יקאָנסטאַנטינער 58, ערפאַהרען ביים וועכטער. 1642

Dr. med.
HALTRECHT

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט-און געשלעכטס-קראַנקהייטען

פּיעטריקאָווער 10, טעל. 245-21

נעהמט אָן פון 8 ביז 11 פריה, פון 1—2 מיטאָג און פון 5—9 אָוונט. זונטאָג פון 10—1 בייטאָג.

עלעקטראָ אַנאַליזען.

פאַר אַרבייטסלאָזע לעטשניצע-פּרייזן

Dr. med.
L. BERMAN

צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 149-07.

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און געשלעכטס-קראַנקהייטען, מענער-שוועכע - בעהאַנדלונג און סעקסועלע בעראַטונג.

נעמט אָן פון 8—11 פריה און 4—8 אָוונט, זונטאָג פון 9- 1 בייטאָג.

פאַר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע-פּרייזען.

שייטלען

מיט פּריזער שרינדעס

ווי אויך פערשיעדענע שייטלען ווערען ערשטקלאַסיג און רעיעל אויסגעאַרבייט צו ביליגע פּרייזען און אַנדולאַציע

ביי קערש, סקווערנאַ 15

לעטשניצע

פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען און דענטיסטישער קאַבינעט

11 בזשעזשינער 11

טעלעפאָן 137-63

עס נעמען אָן דאָקטוירים ספּעציאַליסטען: שיפּמאַן, וואָלינסקי, שמירגעלד, סערשנער, לוביטש, שמערלאָווסקי, סלאַבאָדסקי, זאַלצוואַסער, איציקזאָן, קראַסאָווסקי, יאַקובזאָן און דענטיסטין סטאַראָפּאָלסקאַ.

וויזיט ביז 3 נ"מ 3 זל.

ס'ווערט אָנגענומען צו

טרייבען און שערען

רעיעל, גוט און ביליג

מ. פיימאַן, זאַכאָדניאַ 66

קויער אָפיצינע, פּאַרטער.

אַכטונג לאָדז און פּראָווינץ

די ביליגסטע און רעיעלסטע קוועלע פון אַלעראַרט

לאַנגע מלבושי'ם

לאָדז, אַגראַדאָווע 1

משה לאַבערשטיין.

Dr. S. KANTOR

ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראַנקהייטען

וואוינט יעצט

Piotrkowska 90, tel. 129-45

נעהמט אָן פון 8—2 נאַכט. און 4 - 9 אָוונט, זונטאָג און יום-טוב פון 8—2 נאַכט.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטן!

זאַוואַדזקאַ 1.

נאָר פאַר ווענערישע הויט-קראַנקהה. און מענער-שוואַכע אַנאַליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפּער. קאָנסיליום מיט ספּעציאַליסטען פון אוראָלאָגישע און נערווען-קראַנקהייטען. קוואַרץ-לאַמפּען עלעקטרישער הייל-קאַבינעט, קאָסמעטיק.

— טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָוונט. — פון 11 ביז 12 בייטאָג און פון 2 ביז 3 נ.מ. נעמט אָן אַ פרוי-דאָקטאָר נור קינדער און פרויען, זונטאָג פון 9 פריה ביז 2 נאַכט. בעזונדערע וואַרטע צימער פאַר פרויען.

וויזיט 3 זל.

זיכערע הילף און רפואה!

אָהן אָפּעראַציע, אָהן בלוט, אָהן אַ מעסער און אָהן בלוט-פערגיפטונג פאַר קראַנקע אויף בריכען, פאַר מענער, פרויען און קינדער, פערשידענע קאַליקעס אין גוף, פאַר הויקערס און פיס.

פערלאָזט נישט די קראַנקהייט, ווייל דער ווינקעל-ברוך ווערט גרויס ווי אַ מענשען-קאָפּ און עס פאַלט אַראָפּ אין דעם פיס איז דער קראַנקער אין אַ גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראַנדיג און שטערבליך. ספּעציעלע גומענע הייל-באַנדאַזשען בעוואוסט יעצט זיכער דעם שווערסטען און פערעלטערסטען ברוך, אויך פאַר הויקערס, ליימונגען היילבאַנדאַזשען און אפּאַראַטען פאַר פערקרימטע פיס און פלאַך-פיס, ווי אויך קינסטליכע גומענע פיס.

Proj. Sanatorjum Ortoped. „SALUS" na Wiśniowej-Górze Dyr. J. Rapaporta

אַכטונג! פון 15. מאַי ד. י. ווערט געעפענט אין ווישניאָווע-גורא (נעבען לאָדז) אַ ספּעציעל ארטאָפּעדישעס סאַנאַטאָריום פאַר די אַלע אויבענאָנגעמערקטע קראַנקע. מאָנאַטליך נאָר 150 זל. גאַנצע פערפּלעגונג און וואוינונג.

Dyr. J. RAPAPORT

Specjalist-Ortoped

Łódź, Wólczańska 10

tel. 221-77 front, parter.

פערזענליכע פון קראַנקען-קאַסעס ווערען אויך אָנגענומען!

דאַנקזאַגונג.

דעם הערצינגסטען דאַנק דריק איך אויס דעם גרויסען ספּעציאַליסט ה' דיר. י. ראַפּאַפּאָרט, וואוינהאַפט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10, פאַר דער זאָרגפעלטיגער איינהאַלטונג פון מיין ברוך-קראַנקהייט מיט דעם באַנדאַזש פון זיין סיסטעם.

(—) L. Salomonowicz לאָדז, אַלעקסאַנדריסקאַ 29

לעטשניצע

זגערזשער 17

געהמט אָן קראַנקע אין אַלע ספּעציאַליטעטען

פון 9 פריה ביז 7 אַ זייגער אָוונט.

וויזיט 3 זל.

כירורגיש

וועכנערין-קליניק

„SANATO"

s. z o. o.

אַגראַדאָווע 10 טעל. 213-57.

1-טע און 2-טע קלאַס

געבורטען ll קל. 175 זל.

אַבאָנאַמענטס-פּרייז:

אין לאָדז - 4 זלאָטעס אַ חודש מיט אָפּטראָגען אַ היים. אויף דער פּראָווינץ - 5 זל. אַ חודש; אין אויסלאַנד 7 זל. אַמעריקאַ - 1 דאָל.

פּעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פּרינציפּיעל דעם אינהאַלט פון דער אַנאָנס בערעכטיגען נישט צום איבערדריקען די אַנאָנס אָדער צוריקצוצאָהלען פאַר דעם אַנאָנס

פאַר'ן אינהאַלט און טער מין פון די אַנאָנסען איז די פערלאַג נישט פעראַנטוואָרטליך. די אַדמיני. איז אָפען בייטאָג און ביינאַכט.

נעקראָלאָגען - 20 גר. אַ מ/מ (אין דער זייט שפּאַלטען) קליינע אַנאָנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע וואָרט — 10 גר.

אַנאָנסען-פּרייז פאַר אַ מילימעטער-שורה

פאַר'ן טעקסט—18 גר.	פרייטאָג און ערב-יו"ט—24 גר.	אין דער זייט שפּאַלטען
אין טעקסט—40	60—	4
נאָכ'ן טעקסט—12	18—	

אויסער דער שטאָט 50 פּראָצ. טייערער, אויסלאַנד 100 פּראָצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. אַ וואָרט

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg

Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman

Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.